Ազգ
Azg

Նոյեմբեր 13
Շաբաթ
1993

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Գ տարի, թիվ 219 (470)
գինը 25 ռ.
դասիչ 69149
Երեւան 375010
Հանրապետության 47
հեռ. 581841, ֆաքս 562941
տելեքս 243266 CPIRI SU

Շախմատ

Հայաստանը 1996 թ. համաշխարհային օլիմպիադայի անցկացման հավակնորդ

Հայաստանի Հանրապետության շախմատային ֆեդերացիան պաշտոնական հայտ է ներկայացրել շախմատի միջազգային ֆեդերացիային 1996 թվականի շախմատի համաշխարհային օլիմպիադան Երեւանում անցկացնելու առաջարկությամբ: Հայաստանից բացի, օլիմպիադան իրենց մոտ անցկացնելու ցանկություն են հայտնել նաեւ ԱՄՆ-ն, Ֆրանսիան, Հունգարիան, Ինդոնեզիան եւ Կատարը: Օլիմպիադայի մայրաքաղաքի ընտրությունը կկայանա նոյեմբերի 17-ից 24-ը Բրազիլիայի Կուրիտիբա քաղաքում անցկացվելիք շախմատի միջազգային ֆեդերացիայի 64-րդ կոնգրեսում: Հայաստանի շախմատային ֆեդերացիայի նման հանդուգն եւ բոլորիս համար անակնկալ ու հաճելի առաջարկն անկասկած դրական արձագանք է գտնում եւ կասկածից վեր է, որ դա անպայման կլինի, քանի որ այդ իմաստով խաղի նկատմամբ վերաբերմունքը ի սրախտություն մեզ առանձնահատուկ է: ■

Թուրքիա

«12 ամերիկացի գեներալներ Ադրբեջանում»

Երբ Թուրքիան «Հարեւան երկրներում տեղակայված PKK-ի ռազմական ճամբարները վնասազերծելու մասին» Նախարարների խորհրդի հոկտեմբերի 28-ի որոշման համաձայն սպառնում է ռմբակոծել Հայաստանի տարածքը, ապա թուրքական «Հյուրրիյեթը» չափազանց սպառնալից մի լուր է հրապարակում ԼՂՀ համար, նշելով ԱՄՆ-ից, Ռուսաստանից եւ Իրանից մի խումբ գեներալների Ադրբեջանում հայտնվելու մասին: Դժվար է ասել, թե ինչքանով է հավաստի Բաքվում «Հյուրրիյեթ»-ի սեփական թղթակից Իրֆան Սափմազի հաղորդագրությունը:

«Հյուրրիյեթ», նոյեմբեր 9: ԱՄՆ-ից, Ռուսաստանից եւ Իրանից Ադրբեջան ժամանած մի խումբ գեներալներ Ադրբեջանական ազգային բանակի վերապատրաստման առաջադրանքով տարբեր զորամասերում անցնում են իրենց պարտավորությունների կատարմանը այն ժամանակ, երբ նախագահ Հեյդար Ալիեւը դիմում է աշխարհի օգնությանը ազատագրելու համար գրավված տարածքները:

Ստացված տեղեկությունների համաձայն, շուրջ 3 ամիս առաջ որպես հրահանգիչ Ադրբեջան ժամանած 12 ամերիկացի գեներալների օրինակին հետեւել են 14 իրանցի գեներալներ: Վերջիններս անմիջապես մեկնել են իրանաադրբեջանական սահմանի մոտակայքում տեղակայված ադրբեջանական մի զորամաս վարժեցնելու համար պահեստի զինվորներին: Մինչ այդ ուրվագծվող փոխհամաձայնությունը երկու երկրների միջեւ հաստատվել է Իրանի Իսլամական Հանրապետության նախագահ Հաշեմի Ռաֆսանջանիի Բաքու կատարած այցից հետո: Միաժամանակ 600 ռուս սպաներ Գյանջայում անցել են 4500 անոց ադրբեջանական զորքի վերապատրաստմանը: Զուգահեռ դրան հայերի դեմ կռվելու նպատակով Ադրբեջան է բերվել 1000 հոգիանոց ռուսական հատուկ նշանակության մի ջոկատ:

Ինչ վերաբերում է 256 թուրք սպաներին, որոնք Թուրքիայի ու Ադրբեջանի միջեւ ձեռք բերված պայմանավորվածության համաձայն ծառայում էին ադրբեջանական բանակի շարքերում, ապա նրանց մի մասը թեեւ հայրենիք են մեկնել, բայց տեղեկացնում են, որ շուտով ետ կվերադառնան: ■

Նոյեմբերի 12-ին ՀԴԿ գրասենյակում կայացավ Քաղաքացիական համաձայնության Սահմանադրական խորհրդի հերթական նիստը, որը վարում էր ՀԴԿ նախագահ Արամ Սարգսյանը: Քննարկվեցին ՀՀ Սահմանադրության նախագծի միասնական տարբերակի 1-ին մասին վերաբերող Սահմանադրական խորհրդակցությունում, համաժողովրդական քննարկումների ժամանակ կատարված դիտողություններն ու առաջարկությունները: Հատուկ քննարկվեցին երկքաղաքացիությանը վերաբերող հոդվածները: Հանձնարարվեց աշխատանքային խմբին մեկշաբաթյա ժամկետում ավարտել նշված մասի խմբագրական աշխատանքները: Սույն աշխատանքին ներկա էին եւ մասնագիտական խորհրդով ու առաջարկություններով հանդես եկան ՅՈՒՍԿ-ի հրավերով Հայաստանում գտնվող Հարվարդի համալսարանի պրոֆեսոր, Սահմանադրական իրավունքի մասնագետ, դոկտոր Օտո Լոխտերհանդտը, Բոխումի համալսարանի Հայկական ուսմանց գիտահետազոտական կենտրոնի ղեկավար Միհրան Դաբաղը: Սույն հերթական նիստը կկայանա Հանրապետական կուսակցության գրասենյակում, նոյեմբերի 16-ին:

Ճակատ

ՀՐԵՏԱԿՈԾՎԵԼ ԵՆ ՖԻԶՈՒԼՈՒ ԵՎ ՄԱՐՏԱԿԵՐՏԻ ԴԻՐՔԵՐԸ

Հայկական ուժերը գրավել են եւս 4 գյո՞ւղ

Նոյեմբերի լույս 12-ի գիշերը եւ երեկ վաղ առավոտյան ադրբեջանական կազմավորումները կարճատեւ հրետակոծության են ենթարկել Ֆիզուլու շրջանի պաշտպանական դիրքերը: Միաժամանակ Մարտակերտի շրջանի գրավյալ տարածքներից հրետակոծվել են նաեւ Մատաղիս գյուղի մերձակա հայկական դիրքերը: Այս մասին Ստեփանակերտից հաղորդում է մեր թղթակից ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆԸ հենվելով ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբից ստացված տեղեկությունների վրա:

Հայկական ուժերը ձեռնպահ են մնացել պատասխան գործողություններից: Ըստ նույն աղբյուրների, նոյեմբերի 11-ին ադրբեջանական հեռուստատեսությունը հաղորդել է, թե իբր հայկական կազմավորումները Բեյլագանի շրջանում գրավել են 4 գյուղ: ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբից հերքել են այդ տեղեկությունները, հայտարարելով, որ դաշտային ուժերը մնում են նույն դիրքերում: ԼՂՀ ռազմական հետախուզության տվյալներով, դաշտային ռազմաճակատի արեւելյան հատվածներում շարունակվում են ադրբեջանական բանակի ռազմական տեխնիկայի եւ կենդանի ուժի կուտակումները: Ըստ երեւույթին Բեյլագանի շրջանի ուղղությամբ իբր ձեռնարկված գրոհի վերաբերյալ տեղեկությունները նպատակ ունեն նախապատրաստել այդ ուղղությամբ ադրբեջանական բանակի նախատեսվող հարձակումը:

Ադրբեջանը խոսում է հայկական ուժերի պատրաստվող գրոհի մասին

Նոյյան սոսյան գործակալությունը հաղորդում է, թե Մոսկվայում Ադրբեջանի դեսպանատանը մոտ կանգնած աղբյուրների համաձայն, նոյեմբերի 10-ին Ադրբեջանի խորհրդարանի փակ նիստում քննարկվել են պաշտպանական հարցեր: Ընդ որում տեղեկացվել է, որ դաշտային ուժերը պատրաստվում են լայնածավալ գրոհ ձեռնարկել Շահումյանի, Բեյլագանի եւ Թարթառի շրջանների ուղղությամբ: Իր հերթին Անատոլիա գործակալությունը հաղորդում է, թե Թուրան գործակալության տարածած հաղորդագրության համաձայն, հայկական ուժերը ռազմաճակատի հարավային մասում կրկին ակտիվացել են խախտելով իրենց իսկ հայտարարած միակողմանի հրադադարը: Ըստ նույն աղբյուրների, հայերը գրավել են Ջեբրայիլի շրջանի Կումլուկ գյուղը: Արաքսի վրայով ձգվող խողովակաշարի կամուրջը եւ 120 կմ երկայնքով հասել Իրանի սահման: Նոյեմբերի 10-ին Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությունը հայտարարել է, թե հայկական ուժերը լայնածավալ գրոհ են նախապատրաստում Նյուսիբում, եւ այդ նպատակով միայն Աղդամից Նյուսիբ, դեպի Բարդա տանող մայրուղու վրա կուտակել ավելի քան 20 տանկ: Միաժամանակ նշվում է, թե Հայաստանի զինված ուժերի կուտակումներ են նկատվում Ղազախի, Թովուզի եւ Գեդաբեկի շրջանների ուղղությամբ, որտեղ տեղափոխվում են հարվածային զորամասեր՝ կազմված տանկերից, հատուկ նշանակության ջոկատներից եւ «Ուրագան» տիպի հրթիռային կայաններից: Ընդ որում ընդգծվում է, որ հարձակմանը նախապատրաստվող զորամասերի անձնակազմի մեծ մասը վարձկաններ են՝ առաջին հերթին Անդրկովկասի ռուսական բանակից: Իբր զորամասերը ունեն նաեւ ամբողջ ստորաբաժանումներ կազմված բացառապես Սիրիայի, Ֆրանսիայի եւ ԱՄՆ-ի հայերից:

«Ազգ»

Լոնդոն

Բրիտանացի խորհրդարանականները Հայաստանին ագրեսոր են համարում

«Թեեւ ոմանք ջանում են Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությունը ներկայացնել որպես Ադրբեջանի դեմ Ղարաբաղի ագրեսիա, մենք կարող ենք պնդել, որ այդ հակամարտության մեջ անկասկած ներքաշված է Հայաստանը», նոյեմբերի 12-ին Բաքվում մամուլի ասուլիսում հայտարարեց Բրիտանիայի խորհրդարանի անդամ սըր Հարոլդ Էլիոտսոնը:

Մի խումբ բրիտանացի խորհրդարանականներ Ադրբեջան կատարած եռօրյա այցի ընթացքում եղան հանրապետության սահմանամերձ շրջաններում եւ բանակցեցին Ադրբեջանի ղեկավարների հետ:

Էլիոտսոնի կարծիքով, անմիջականորեն տեղում Բրիտանիայի խորհրդարանի ներկայացուցիչների տեսածն ու լսածը հաստատում է, որ «թեեւ Լեռնային Ղարաբաղի ամբողջական հայ բնակչությունը չէր կարող ինքնուրույն, առանց արտաքին օգնության նման երկարատեւ ու լայնածավալ պատերազմ մղել: Սա է Ադրբեջանի դեմ Հայաստանի ագրեսիա», ասաց Էլիոտսոնը:

Սըր Ջեյմս Սփայսերն ընդգծեց, որ «հակամարտության շուտափույթ եւ խաղաղ լուծման համար հարկավոր է որոշում ընդունել Հայաստանի կառավարության վրա ճնշում գործադրելու մասին»:

Բրիտանացի խորհրդարանականները նշեցին, որ հայրենիք վերադառնալուց հետո իրենք բոլոր հնարավորությունները կօգտագործեն այդ տեսակետը Մեծ Բրիտանիայի կառավարությանը հասցնելու համար:

Սըր Էնդրյու Ռոբսոնն ընդգծեց, որ հնարավոր աղետները կանխելու համար «հարկավոր է պահպանել միջազգային նախկին համակարգի քայքայումից եղած սահմանները»:

Սնարք

Թուրքական մամուլը դարձյալ բողոքում է հարեւաններից: Համաձայն նոյեմբերի 10-ի «Հյուրրիյեթ» թերթի հաղորդման, Սիրիան քուրդ անջատողական զինյալներին ինքնաթիռով տեղափոխել է Հայաստան, որպեսզի անհնար դարձնի իրանական սահմանով նրանց Թուրքիա անցնելը: Վկայակոչելով ռուսական զինվորական աղբյուրներին, թերթը հայտնում է, որ օրենքից դուրս հայտարարված Քրդստանի բանվորական կուսակցությունը (PKK) Արարատի լանջերին գտնվող ճամբարներից հարձակումներ է գործում հարավարեւելյան շրջանների վրա: Սակայն ոչ մի զինվորական կամ քաղաքացիական պաշտոնական աղբյուր չի հավաստել այս լուրը: Փաստորեն, չնայած հայկական կողմի բազմակի արված հավաստիացումներին թուրք-հայկական հակամարտությանը չխառնվելու մասին, թուրքական աղբյուրները դեռեւս շարունակում են Հայաստանի մասին ասեկոսեները:

Երեւան

Ա. Ղուկասյան. «ԵԱՀԽ-ն ԼՂՀ ուղղման վերաբերյալ ուղղակի ըմբռնում ունի»

«Կարծում եմ, որ ԵԱՀԽ Լեռնային Ղարաբաղի հարցով Մինսկի խմբի մասնակից պետությունները հակամարտության խաղաղ կարգավորման հարցում ԼՂՀ դիրքորոշման վերաբերյալ ուղղակի ըմբռնում ունեն», նոյեմբերի 12-ին Երեւանում հայտարարեց Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարար Արկադի Ղուկասյանը:

Միեւնույն ժամանակ Ղուկասյանն ափսոսանք հայտնեց այն առթիվ, որ Վիեննայում, ինչպես եւ Փարիզում կայացած նախորդ հանդիպման ժամանակ, Ադրբեջանը ծանր պայմաններ առաջ քաշեց հաշվի առնելով միայն Բաքվի շահերը, այսպիսով դուրս բերելով Մինսկի գործընթացը կառուցողական հունից: Խոսելով «անհետաձգելի միջոցառումների ժամանակացույցի» մասին, որը մոտակա օրերին պետք է ներկայացվի հակամարտող կողմերին, Ղուկասյանն այնուամենայնիվ կասկած հայտնեց, որ նոր պլանը մշակելիս ԵԱՀԽ-ն կարող է ենթարկվել Ադրբեջանին, որը միանշանակորեն մերժեց Վիեննայում քննարկման համար առաջարկված ժամանակացույցը եւ առաջ քաշեց Լեռնային Ղարաբաղի համար անընդունելի պայմաններ:

ԼՏ

Աշխարհ

Գերմանիան այլընտրանք չի տեսնում

Գերմանիայի կանցլեր Հելմուտ Կոլը Բունդեսթագում կառավարական հայտարարությամբ հանդես գալով եվրոպական քաղաքականության վերաբերյալ, մասնավորապես ասաց. «Գերմանիան եվրոպայի միավորման այլընտրանք չի տեսնում: Այդ գործընթացի շարունակումը վճռական նշանակություն ունի ամբողջ աշխարհամասի եւ առաջին հերթին ԳՖՀ-ի համար: Դաշնակցային կառավարության անունից գերմանական եւ միջազգային հանրությանը կրկին հայտարարում ենք, որ մենք չենք հրաժարվի միասնական եվրոպայի կառուցից: Գերմանիայի վերամիավորումը հնարավոր դարձավ միայն եվրոպական միավորման ու ՆԱՏՕ-ին Գերմանիայի մասնակցության շնորհիվ: Գերմանացիները չպետք է մոռանան, որ իրենց հարեւանները երկյուղում են անչափ ուժեղ Գերմանիայից: Ուստի շատ կարեւոր է, որ Դաշնակցային հանրապետությունը լինի հուսալի եւ կանխատեսելի հարեւան»:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Սարաեւոն հանդարտվում է երկօրյա կռիվներից

Երկօրյա արյունահեղություններից հետո բոսնիական մայրաքաղաքի իրադրությունը փոքր-ինչ հանդարտվել է: Սերբերն ազատ են արձակել առեւանգված երկու խորվաթներին, եւ մուսուլմանական կառավարությունը թույլատրել է մի խումբ տարիքավոր սերբերի էվակուացիան քաղաքից: Իսկ Սարաեւոյի մի դպրոցի վրա երեքշաբթի օրը կատարված կատաղի հարձակման հետեւանքով ոտքերը կորցրած երկու երեխաներին տեղափոխել են Իտալիա բուժման համար:

Նոր պատժամիջոցներ Լիբիայի դեմ

ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհուրդը Լիբիայի հանդեպ նոր պատժամիջոցներ ընդունեց, ըստ որոնց պետք է սառեցվեն բանկերի լիբիական հաշիվները եւ արգելվի որոշ նավթային սարքավորումների ներմուծումը: Մինչ այս ընդունված արգելքները չէին ազդել Լիբիայի նավթի արտահանման վրա, որը տարեկան 9 մլրդ դոլլարի եկամուտ էր բերում: Նոր ընդունված անվտանգության խորհրդի պատժամիջոցը նպատակ ունի Լիբիային ստիպել հանձնել երկու կասկածյալներին, որոնք մեղադրվում են 1988 թվականին Շոտլանդիայում ինքնաթիռի պայթեցման մեջ:

Միտերանը Ադրբեջան կայցելի 1994 թ.

Ֆրանսիայի նախագահ Ֆրանսուա Միտերանը ընդունել է Ադրբեջան պաշտոնական այց կատարելու Հեյդար Ալիեւի հրավերը, նոյեմբերի 11-ին ազգային հեռուստատեսությամբ ունեցած հարցազրույցում ասաց Ադրբեջանի արտգործնախարար Հասան Հասանովը: Նախարարի խոսքերով, այցը պետք է կայանա եկող տարվա մարտ-ապրիլին: Հասանովը նաեւ ասաց, որ եթե խաղաղական իրադրությունը թույլ տա, ապա այս տարվա դեկտեմբերին Հեյդար Ալիեւը պաշտոնական այցով կմեկնի Ֆրանսիա: Մեկ շաբաթ առաջ Փարիզում Հասան Հասանովը հանդիպում էր ունեցել Ֆրանսուա Միտերանի հետ եւ նրան հանձնել Հեյդար Ալիեւի անձնական ուղերձը:

Սնարք

digitised by A.R.A.R.@

Երևան

Հունգարիայի դեսպանը ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունում

Նոյեմբերի 10-ին ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության գրասենյակ այցելեց Ռուսաստանի Դաշնությունում եւ Հայաստանում Հունգարիայի Հանրապետության արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Դյորդ Նանովսկին: Դեսպանին ուղեկցում էին հունգարական մի խումբ դիվանագետներ: Վարչությունում կայացած զրույցի ընթացքում, որին մասնակցում էին ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը եւ ՀՀ Գերագույն խորհրդում ՀՌԱԿ պատգամավորական խմբակցության փոխնախագահ Պետրոս Քացախյանը, ներկայացվեց կուսակցության դիրքորոշումը Հայաստանի ներքին եւ արտաքին քաղաքականության հրատապ խնդիրների շուրջ: Կարեւորվեց ժողովրդավարության զարգացումը հանրապետությունում, իրական շուկայական հարաբերությունների անհրաժեշտությունը: ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը շնորհավորեց դեսպանին հավատարմագրերի հանձնման կապակցությամբ, վստահություն հայտնելով, որ նրա գործունեությունը կծառայի հայ եւ հունգար ժողովուրդների բարեկամության ամրապնդմանը:

Հունգարիայի Հանրապետության դեսպան Դյորդ Նանովսկին նշեց, որ պատմության մեջ առաջին անգամ պաշտոնական հարաբերություններ են հաստատվել երկու պետությունների միջեւ, որոնց ժողովուրդները հարուստ ավանդույթների կրողներ են, տնտեսական եւ մշակութային մարզերում: Ջերմ ու բարեկամական մթնոլորտում անցած հանդիպման ընթացքում քննարկվեցին երկուստեք հետաքրքրություն ներկայացնող հարցեր, մասնավորապես ՀՌԱԿ հարաբերությունները Հունգարիայի քաղաքական շրջանակների հետ: ■

Գիլմորի նամակը Տեր-Պետրոսյանին

Նոյեմբերի 11-ին Հայաստանում Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Հարրի Գիլմորը մի նամակ է ուղարկել Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին, ՀՀ նախագահի պաշտոնը ստանձնելու երկրորդ տարեդարձի առթիվ: Շնորհավորելով նախագահին, դեսպանը նշում է, թե իր հատուկ առավելությունը իրեն հնարավորություն է տալիս ավելի լավ հասկանալ այն հանգուցային հիմնահարցերը, որոնք ծառացած են Հայաստանի նախագահի առջեւ: «Այն նաեւ ինձ հնարավորություն է տալիս առավել լրիվ գնահատել այն իմաստուն, իսկական պետական գործչին վայել քաղաքականությունը, որ Դուք վարում եք այդ պաշտոնում», գրել է դեսպանը:

«Ազգ»

Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությունը կեղծ լուրեր է տարածում

Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարության նոյեմբերի 10-ի հայտարարության այն մեղադրանքները, թե ղարաբաղյան կողմն իր խախտում է Ստեփանակերտի հայտարարած միակողմանի հրադադարը, չեն համապատասխանում իրականությանը, այդ մասին Սնարին հայտնեցին նոյեմբերի 12-ին ԼՂՀ լրատվության եւ մամուլի վարչությունում:

Վարչության կարծիքով, Բաքվի այն պնդումները, թե «Հայկական կողմը» իր նոր հարձակումն է նախապատրաստում, այս անգամ ռազմաճակատի հյուսիսային հատվածում, կողմից հերյուրանք են եւ հիմնականում երկու նպատակ ունեն: Առաջին, քողարկել ԼՂՀ-ի նկատմամբ սեփական ագրեսիվ դիտավորությունները, որոնք հաստատվում են դիմակայության փաստորեն ամբողջ գծի երկայնքով ադրբեջանական զորքերի վերջին ակտիվ տեղաշարժերով եւ փութացված զորահավաքով: Երկրորդ, ստանալ երրորդ երկրների աջակցությունը եւ ռազմական օգնությունը ԼՂՀ-ի դեմ հարձակողական գործողությունների դեպքում:

Սնարկ

Միջպետական

Հայաստանում Ռուսաստանի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Վլ. Ստուպիշինի գնահատմամբ, արդեն նմանատիպ աշխատանքային բանակցությունների արդյունքում պատրաստվել եւ ստորագրվել են մոտ 30-ից ավելի կոնկրետ բնույթի համաձայնագրեր, որոնք ներառում են տնտեսության, մշակույթի, տրանսպորտի, լուսավորության, ռազմական ու քաղաքական ոլորտները: Ներկա բանակցությունների արդյունքը կերեւա հետագայում, երբ արդեն պատրաստ կլինեն համաձայնագրերի համաձայնեցված տարբերակները: Հայաստանի առաջին փոխարտգործնախարար Արման Կիրակոսյանն անդրադառնալով բանակցությունների ընթացքին, նշեց, թե քննարկվող բոլոր հարցերն առնչվում են հայ-ռուսական տնտեսական հարաբերությունների զարգացման հետ:

Դրանք վերաբերում են թե 1994 թվականին եւ թե հայ-ռուսական տնտեսական հարաբերությունների հետագա ընթացքին: Հարցերի մի խումբ ընդգրկում է միգրացիոն ընթացքները, կապված Ռուսաստանում մեր աշխատողների շահերի պաշտպանության, ինչպես նաեւ Հայաստանում ռուսական փախստականների շահերի հետ:

Մյուս կարեւոր խնդիրը Ռուսաստանի դեսպանության շենքի հարցն է: Պրն. Կիրակոսյանի ասելով, փաստորեն հարցը լուծում ստացավ: Որոշվեց 9 հարկանի մի բարձրահարկ շենք տրամադրել Ռուսաստանին որպես սեփականություն, Հայաստանի պարտքի դիմաց: Փոխնախարարի ասելով, նոյեմբերի 20-ից հետո Մոսկվայում կշարունակվեն բանակցությունները, որից հետո էլ կստորագրվեն համապատասխան համաձայնագրեր: Այն հարցին, թե ինչ-ոչ խոչընդոտներ են առաջ գալիս բանակցությունների ընթացքում, Արման Կիրակոսյանն ասաց, թե տնտեսական առումով խոչընդոտներ չկան եւ բոլոր հարցերը պարզ են:

«Կան քաղաքական խնդիրներ, ասաց փոխնախարարը: Ռուսաստանը որպես նախապայման դնում է խաղաղարար ընթացքի շարունակությունը Լեռնային Ղարաբաղում,

ՀԱՅ-ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԱՄՐԱՊՆԴՈՒՄ ԵՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԱՊԵՐԸ

Ռուսաստանի դեսպանատան հարցը լուծում ստացավ

Երեկ ավարտվեց հայ-ռուսական բանակցությունների հերթական փուլը: Երեւան ժամանած Դաշնակցային Ռուսաստանի պաշտոնական պատվիրակությունը հատուկ հանձնարարությունների դեսպան Վսեվոլոդ Օլեանդրովի գլխավորությամբ երկօրյա հանդիպումների ընթացքում բանակցեց վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի եւ փոխվարչապետ Վիգեն Չիտեչյանի ղեկավարած պատվիրակությունների հետ:

կապված Զանգելանի շրջանում հայկական ուժերի վերջին գործողությունների հետ: Չեմ կարող ասել, որ դա նախապայման է, բայց ռուսական կողմը կցանկանար այդ հարցը լուծված տեսնել», ասաց պրն. Կիրակոսյանը: Երկրորդը ճանապարհների խնդիրն է: Փոխնախարարի ասելով, քննարկվեցին Վրաստանի խավիճակի եւ Ադրբեջանի կողմից շրջափակումների հետեւանքով ապրանքափոխանակության կարգավորման հարցերը: Քննարկվեց նաեւ գազի խնդիրը: Ռուսական կողմը որոշ դժվարություններ ունի Ռուսաստանի տարածքից մեզ գազ տրամադրելու հարցում: Պատճառը կրկին Վրաստանի տարածքով գազի մատակարարումն է: Ռուսական կողմը շեշտել է, թե Հայաստանը պետք է շարունակի բուրժենական գազի օգտագործումը: Ռուսաստանի պատվիրակության ղեկավար Վսեվոլոդ Օլեանդրովը, գործնական ու արդյունավետ գնահատելով բանակցությունների ընթացքը, նշեց, որ միգրացիոն համաձայնագրերը թե՛ս երեւույթին կստորագրվեն կամ դեկտեմբերի վերջին, կամ հունվարի սկզբին:

Նրա ասելով, այժմ քննարկվում են Ռուսաստանում աշխատող Հայաստանի քաղաքացիների եւ Հայաստանում աշխատող ՌԴ քաղաքացիների կարգավիճակի հարցերը: Բացի այդ, եւ հայերը, եւ ռուսները աշխատում են Ռուսաստանում կամ Հայաստանում, հանգամանքներից դրդված, առա պետք է հաշվի նստվեն նաեւ այն իրավունքներն ու պարտականությունները, որ նրանք ունեն: Դրանք պետք է դրվեն հատուկ իրավապայմանագրային հիմքի վրա, այլ ոչ թե լուծվեն առանձին-առանձին դեպքերի հիման վրա: Պրն. Օլեանդրովի ասելով, քննարկվեց նաեւ շրջանում ստեղծված ընդհանուր իրավիճակը: Նրա կարծիքով, տնտեսական հարաբերությունների կայունացումը մեծապես կախված է ղարաբաղյան խնդրի արագ եւ հաստատուն կարգավորումից: Մյուս կարեւոր խնդիրը Հայաստանի շրջափակման վերացումն է, տրանսպորտային ու արդյունաբերական կապերի զարգացումը:

«Այդ ամենը պետք է արվի որքան կարելի է շուտ եւ արագ, որովհետեւ բխում է ոչ միայն Հայաստանի, այլեւ Ռուսաստանի շահերից», ասաց դեսպանը: Նրա ասելով, Ռուսաստանը շարունակում է իր միջնորդական, խաղաղարար առաքելությունը հակամարտության խաղաղ կարգավորման, կրակի դադարեցման ուղղությամբ ու բոլոր բանակցությունների ընթացքում այդ հարցերը շոշափվում են: Ինչ վերաբերում է ձմռան նախապատրաստական աշխատանքներում Հայաստանին օգնելու ծրագրին, ապա, պրն. Օլեանդրովի ասելով, թեեւ Ռուսաստանը ձգտում է հնարավորին չափ օգնել, բայց այդ հնարավորությունները անսահմանափակ չեն, քանի որ եւ շրջափակումները, եւ պատերազմը խանգարում են լիարժեք օգնությանը: Այսպիսով, հայ-ռուսական հարաբերությունները թեւակոխում են մի նոր փուլ, հաստատորեն գրանցելով առաջընթացը երկու երկրների փոխըմբռնման ճանապարհին:

ՅԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

Հայտարարություն

«Հուշամատյան մարդու իրավունքների» պատմալուսավորչական եւ բարեգործական ընկերության տարեկան ժողովը տեղի կունենա նոյեմբերի 15-ին, ժամը 15-ին: Հասցեն՝ Թումանյան փողոց, 17:

Կազմակերպչական խորհուրդ

Նովոսելցովո-Վանաձոր նոր ջրատարը

Շահագործման հանձնվեց Նովոսելցովո-Վանաձոր նոր ջրատարը, որն իր հզորությամբ գերազանցում է քաղաքի մյուս 7 ջրատարներին: Հին ջրատարը, որն արդեն շարքից դուրս էր եկել, կառուցվել էր 35 տարի առաջ:

Անդրգազնավթշին «Պրոմեթեւս» ակցիոներական ընկերության 9 աշխատողներ 1989-ի գարնանը սկսեցին նոր ջրատարի կառուցումը: Ավելի շատ ջուր ընդունելու նպատակով 700 մմ-ի փոխարեն դրվեցին 1000 մմ տրամագծի խողովակներ: Որոշ տեղերում ջրատարը փոխեց իր հին ուղին, երեւան եկան ինժեներական նոր կառույցներ ու հենապատեր: Նոր ջրատարի հիմնական առավելությունն այն է, որ ի տարբերություն հնի, պոմպեր չեն օգտագործվում: Ջուրը քաղաք է հասնում ինքնահոս եղանակով, վայրկյանում նախկինից 80-100 լիտր ավելի: Այժմ այն կազմում է վայրկյանում մոտ 400 լիտր: Նոր ջրատարի գործարկմամբ զգալիորեն բարելավվել է քաղաքի ջրամատակարարումը:

Կրթություն

Ձմեռն անցանից շուտ մտավ դպրոց

Ըստ ՀՀ լուսավորության նախարար Հայկ Ղազարյանի տվյալների, Հայաստանի բոլոր շրջանների դպրոցները, բացի Երեւանից, հիմնականում պատրաստ են առանց ընդմիջման գործել ձմռան ընթացքում: Հիմնականում, որովհետեւ երբ Վարդենիսը, Տաշիրը, Աշոցքը վաղուց են տնտեսել իրենց վառելիքը, ապա Էջմիածինը, Հոկտեմբերյանն ու Աբովյանը դեռեւս «որոնումների մեջ» են:

Նախարարը հրաժարվեց, որ ինքը երբեւէ խոսացել է «եկող (խոսքն արդեն եկածի մասին է) ձմռանը դպրոցներում վառարան-վառելիքի հարց» լուծել, պատճառաբանելով, որ ի տարբերություն լրագրողների, ինքը շատ լավ գիտի, թե որոնք են նախարարության ֆունկցիաները: Իսկ այն հարցին, թե արդյոք ծառայունկի անցկացումը նախարարությա՞ն ֆունկցիան էր, նա պատասխանեց, որ ծառայունկի կազմակերպմանն ինքը մասնակցել է որպես քաղաքացի: Ինչ վերաբերում է դպրոցների ջեռուցմանը, այն իրականացնում են տեղական իշխանությունները, ֆինանսների նախարարության հաշվին (դա նախարարության ուղղակի «պատկանող» մի բանի դպրոցներին արդեն հատկացվել է վառելափայտի ֆոնդ եւ դիզվառելանյութ):

Նախարարը նշեց, որ իրենց պարտականությունը միայն խնդրել, պահանջել, համոզել է, եւ ինչ-բան էլ կաշվից դուրս գան, եթե տեղական իշխանությունները այդ գործը գլուխ չբերեն, սայլը տեղից չի շարժվի:

Ինչ վերաբերում է Երեւանին, պարոն Ղազարյանը հույս ունի, որ քաղաքի 30 տոկոս ջեռուցման հնարավոր իրական է եւ, բնականաբար, իրական է այդ տարածքներում գտնվող դպրոցների ջեռուցումը: Նա հայտնեց, որ ըստ Երեւանի քաղաքապետի բազմաթիվ հավաստիացումների (վերջինը տրվել է կառավարության շտաբի նիստում), Երեւանի մնացած դպրոցներին կտրվեն վառարաններ եւ վառելիք: Հաշվարկները վաղուց են արված, եւ վերջնական հաշվարկի համաձայն, յուրաքանչյուր դասարանի կտրվի 3 լ. դիզվառելանյութ (միջինը 15 դասարան), դասաժամերը կսեղմվեն, դպրոցները կանցնեն 2 հերթի, որոշ առարկաներ դասացուցակից կհանվեն:

Նախադպրոցական հիմնարկներում պատկերը բոլորովին այլ է. դրանք իրենց թվով չեն զիջում հանրապետությունում եղած դպրոցների թվին, եւ ըստ նախարարի տվյալների, Երեւանի քաղխորհրդի որոշմամբ կգործեն հերթապահ մանկապարտեզներ, որոնց կտրվի վառարան եւ վառելիք:

ՌՈԶԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Բաքու

Մարգարեթ Թետչերն Ադրբեջանի բարեկամն է

«Ադրբեջանի հանրությունը չպետք է այդքան լրջորեն ընկալի բարոնուհի Քեռոլայն Քոկսի խոսքերը, երբ Բրիտանիայում Ադրբեջանի շահերը պաշտպանում է տիկին Մարգարեթ Թետչերը՝ Մեծ Բրիտանիայի առավել ազդեցիկ քաղաքագետներից մեկը», նոյեմբերի 12-ին Բաքվում մամուլի ասուլիսում նշեց Բրիտանիայի խորհրդարանի անդամ սըր Հարոլդ Էլեթսոնը: Բրիտանացի խորհրդարանականների կարծիքով, ներկայումս Մեծ Բրիտանիայում միասնական մոտեցում չկա հայ-ադրբեջանական հակամարտության նկատմամբ, այն նոր է մշակվում: «Այդ մոտեցման մշակման վրա իրական ազդեցություն է գործում Մարգարեթ Թետչերի մակարդակի գործիչների դիրքորոշումը», ընդգծեց Էլեթսոնը: Նա ավելացրեց, որ «Մեծ Բրիտանիայի քաղաքականությունը կանխորոշում են ոչ թե լորդերի պալատի կամ ներկայացուցիչների պալատի անդամները, այլ երկրի խորհրդարանը»: Նրա խոսքերով, «Բարոնուհի Թետչերին հայտնի է ճշմարտությունը մեր երկրի մասին եւ նա լավ է վերաբերվում Ադրբեջանին»:

Սնարկ

Ադրբեջանի պետբյուջեի դեֆիցիտը 100 մլրդ. ռուբլի

Ադրբեջանի Նախարարների կաբինետում կառավարության ղեկավար Սուրաթ Հուսեյնովի նախագահությամբ անցկացվեց դրամավարկային, բանկային եւ հարկային քաղաքականությանը նվիրված խորհրդակցություն: Այնտեղ արծարծվեցին խնդիրներ, որոնք կապված էին հանրապետությունում արժեզրկման խորացման, մանաթի փոխարժեքի նվազման, դրամի թողարկման ավելացման, արտադրության մակարդակի անկման հետ: Մասնավորապես հաղորդվեց, որ պետբյուջեի դեֆիցիտը գերազանցել է 100 մլրդ. ռուբլուց, ըստ որում հարկման քաղաքականության մեջ կան լուրջ թերություններ: Խորհրդակցության մասնակիցները խստորեն քննադատեցին հանրապետության ֆինանսների նախարարության աշխատանքը, իսկ դրա ղեկավարության գործունեությունը խիստ անբավարար համարվեց: Խորհրդակցությունում ելույթ ունենալով, ազգային բանկի նախագահ Ղալիբ Աղաեւը հայտարարեց, թե ստեղծված վիճակից դուրս գալու համար հարկավոր է ուժեղացնել ֆինանսական վերահսկման համակարգը եւ ազգային բանկին տեղեկացնել այն մասին, թե ինչ է արտադրում արդյունաբերությունը, ինչպես է իրացվում արտադրանքը, ինչ պաշարներ կան պահեստներում: Աղաեւը նշեց, որ հանրապետությունից արտահանվող ապրանքները, հարկումը դյուրացնելու համար, նախորոք վճարման են բարկվեն: Առաջին փոխվարչապետ Վահիդ Ահմեդովը ընդգծեց, որ մանաթի փոխարկելիության նպատակով հարկավոր է մոտ ժամանակներս այն դուրս բերել միջազգային շուկա:

ՆՏ

ՄԱԿ-ը կավելացնի մարդասիրական օգնությունն Ադրբեջանին

Բաքվում Ադրբեջանի արտգործնախարար Հասան Հասանովի եւ ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի ներկայացուցիչ Սահմուդ ալ Սայիդի զրույցի հիմնական թեման ադրբեջանցի փախստականներին շտապ մարդասիրական օգնություն ցույց տալու հարցերն էին: Զրույցի ընթացքում Սահմուդ ալ Սայիդը նշեց, որ ՄԱԿ-ը որոշում է ընդունել ադրբեջանցի փախստականներին հատկացվող օգնությունն ավելացնելու մասին: Նրա խոսքերով, այն կկազմի մոտ 8,5 մլն. ամերիկյան դոլար: 9 հազար տ տարբեր սննդամթերքներից բաղկացած այդ օգնությունը նախատեսված է վեց ամսվա ընթացքում բաշխել 300 հազար ադրբեջանցի փախստականների: ՄԱԿ-ի փախստականների գործերի գլխավոր կոմիսարիատի գծով Ադրբեջանին կհատկացվի 10 մլն. դոլարի մարդասիրական օգնություն: Մոտ օրերս նաեւ 2 մլն. դոլարի օգնություն կհատկացվի միջազգային պարենային ծրագրի շրջանակներում: Սահմուդ ալ Սայիդը նաեւ նշեց, թե ՅՈՒՆԻՍԵՖ-ը 4 մլն. դոլարանոց ծրագիր է նախապատրաստում ադրբեջանցի փախստականներին օգնելու համար: Ծրագրի իրագործումը սկսվելու է 1994 թ. հունվարից:

Սնարկ

digitised by A.R.A.R.@

Սոցիալական

«Զամբյուղը» լցնել չի հաջողվում

«Միաբանություն» անկախ արհմիության կողմից տարածված փաստաթղթի համաձայն, սպառողական զամբյուղի արժեքը, որը հունիսին կազմում էր 12720 ռուբլի, հոկտեմբերին՝ 46710 ռ., այսօր արդեն հասել է 83490 ռուբլու: Սա այն դեպքում, երբ նվազագույն աշխատավարձն այդ նույն ժամանակահատվածում 4200-ից դարձել է 7350: Պարզ հաշվարկները ցույց են տալիս, որ այդքան գումարով հնարավոր է հոգալ միայն երեք օրվա սննդամթերքի հոգսերը:

Այս հարցում ստեղծված ծանր դրության եւ հուսալի կանխարգելիչ միջոցառումներ իրականացնելու մասին դեռեւս հունիս ամսին ծեւավորված սոցիալական համաձայնության դաշինքը համապատասխան առաջարկություններ է կատարել: «Սակայն իշխանությունները մնացին անտարբեր եւ առ այսօր չի հաջողվել փոխել նրանց գործելակերպը»:

Հայտարարելով, որ հանրապետությունում ստեղծված սոցիալ-տնտեսական վիճակը հղի է աղետալի հետեւանքներով, «Միաբանությունը» զգուշացնում է. «Եթե առաջիկա օրերին այս հարցում արմատական միջոցառումներ չձեռնարկվեն, մեր խաղաղացիական պարտքն է նախաձեռնել համարժեք միջոցներ»:

ՅՈՎՍԵՓ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

PRIMA

թատերաշրջան

Թատրոն-Լաբորատորիան հրավիրում է

Նոյեմբեր 13, 14-ին
Միշել Դը Գելդերոդ
«Խեղկատակների դպրոց»

Նոյեմբերի 18, 19-ին
Էժեն Իոնեսկո
«Ռնգեղջյուր»

Նոյեմբերի 28, 29-ին
Վիլյամ Սարոյան
«Օդերա-Օդերա»

Ներկայացումների սկիզբը ժ. 16:00

Տոմսերը վաճառվում են տնօրինությունում ամեն օր, ժամը 11-ից 17:00

Մեր հասցեն՝ Գրիգոր Լուսավորիչի 6 Գ. Սունդուկյանի անվ. ակադեմիական թատրոնի շենքում

Տեղեկությունների համար զանգահարել 58-66-32

Թատրոնի գեղ. ղեկավար
Ա. ՍԱՀԱԿՅԱՆ

Հայաստանի ազգային օպերայի եւ բալետի ակադեմիական թատրոն

Նոյեմբերի 13

Պրեմիերա
Լորիս Ճգնավորյան
«Օթելլո»
Բալետ երկու գործողությամբ
Երաժշտական ղեկավար եւ դիրիժոր՝ ՕՀԱՆ ԴՈՒՐՅԱՆ
Բեմադրությունը եւ խորեոգրաֆիան՝ ՎԻԼԵՆ ԳԱԼՍՏՅԱՆԻ
Նկարիչ՝ ՍԱՐԳԻՍ ԱՐՈՒՏՉՅԱՆ
Զգեստների նկարիչ՝ ՆԱՏԱԼԻԱ ՊՈԼԱԳՈ
Լուսավորման նկարիչ՝ ԷԴՈՒԱՐԴ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

Դերերում՝
Օթելլո՝ Հովհաննես Դիվանյան
Դեզդեմոնա՝ Յուլիա Ակոպովա
Յագո՝ Ֆելիքս Գրիգորյան
Էմիլիա՝ Նադեժդա Դավթյան
Կասիո՝ Վահրամ Համբարձումյան
Ռոդրիգո՝ Վարդան Ղազարյան
Բրաբանցիո՝ Հրայր Հովհաննիսյան
Վենետիկի դուքս՝ Ալեքսանդր Ասքաչյան
Թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Տիգրան Լեւոնյան

Սկիզբը՝ ժ. 14-ին: Տոմսերը վաճառվում են:

Երեւան

Ե՛ւ ինչպես պարզվեց քննարկումների ընթացքում, «Հանրապետությունում առեւտրի կազմակերպման բարելավման լրացուցիչ միջոցառումների մասին» ՀՀ կառավարության թիվ 556 որոշման կայացման հիմնական ցանկացողի զգուշավորությունն ամենեւին էլ պատահական չէր: Խանութպետերին դրամարկղային հաշվիչ-վերահսկիչ սարքեր պարտադրող սխրանքային այդ որոշումն այնքան էր անկատար, որ էկոնոմիկայի նախարար Արմեն Եղիազարյանի եւ ՀՀ ոստիկանության կառավարիչ Իսահակ Իսահակյանի փորձերը՝ դրամաշրջանառության կարգավորման անհրաժեշտությամբ արդարացնել գործողիք բարձրագույն իշխանության խնդրո առարկա քայլը, մեղմ ասած, այնքան էլ համոզիչ չէին հնչում: Բանն այն է, որ դեռ չկարգավորելով բանկային համակարգը՝ ներդրված գումարներն առաջին իսկ պահանջով վերադարձնելու, դրանց փոխարկելիության, ռոսիկ եւ հեռավոր տրտասահման փոխանցումներ կատարելու երաշխիքներ չտալով, ըստ էության, ուժային կարգով սեփականատերերից պետք է վերցնեն փոխադարձ գործարքների միակ միջոց հանդիսացող դրամը:

Իսկ դա՝ նշանակում է վերջնականապես կարգվածահար անել մասնավոր հատվածի դեռեւս գործող վերջին բնագավառը եւս: Որից հետո, ձեռնարկատերերի միության նախագահ Հերմինե Նաղդալյանի դիպուկ բնութագրմամբ, «Կարող ենք հպարտորեն զեկուցել Հայաստանում սեփականատերերի խավի վերջնական վերացման մասին»:

Դրությունը մխիթարական չէ նաեւ հարկերի գանձման մեխանիզմների մշակման բնագավառում: Մի կողմից, անփոփոխ են մնացել դեռեւս 1991 թ. թիվ 599 որոշմամբ շահութահարկի փոխարեն

ՊԵՏՆԱԽԱՐԱՐԸ ԽՈՒՍԱՓՈՒՄ Է ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՆԵՐԻ ՀԵՏ ՀԱՆԴԻՊԵԼՈՒՑ

ՀՀ Գերագույն խորհրդի տնտեսական ինքնուրույնության եւ տնտեսական զարգացման հանձնաժողովն իր նախորդ նիստում եւ նոյեմբերի 7-ին կայացած Հայաստանի վաճառականների միության (ՀՎՄ) հավաքում ծանոթանալով առեւտրով զբաղվող ոչ պետական ձեռնարկությունների տերերի գործունեությունն աստիճանաբար ավելի վատթարացնող ՀՀ կառավարության որոշումների հետեւանքով ստեղծված իրավիճակին, խնդրի բազմակողմանի ուսումնասիրության նպատակով անցած հինգշաբթի խորհրդարանում ընդլայնված նիստ էր գումարել: Հրավիրվել էին ՀՎՄ-ի, ձեռնարկատերերի միության անդամները, իրավապահ եւ հարկային գերատեսչությունների ներկայացուցիչները, պատգամավորներ, նախարարներ եւ այս բնագավառը համակարգող պետնախարար Գագիկ Շահբազյանը: Վերջինս, ինչպես նշեց ՀՀ ԳԽ նախագահության անդամ Ռուբեն Թորոսյանը, թեեւ բազմաթիվ հիշեցումներին, այդպես էլ «չբարեհաճեց ժամանել»:

մտցված հաստատագրված վճարումների չափերը, որոնք «բուռն» արժեզրկման պայմաններում այսօր արդեն, ծիծաղելի գումարներ են կազմում: Մյուս կողմից, ավելացված արժեքի հարկի մուծման վերահսկելու այնպիսի կարգ է սահմանվել, որ խանութպետերն ավելի շատ թղթեր լրացնելու մասին են մտածում, ինչը ոչ միշտ է նրանց հաջողվում, քան առեւտրի կազմակերպման: «Պղտոր այս ջրում ձուկ որսալու» առիթը բաց չեն թողնում, ինչպես պարզվեց ՀՎՄ-ի ներկայացրած փաստաթղթերից, մոտ 40-ի հասնող ստուգող կազմակերպությունների եւ նրանց ստորաբաժանումների աշխատակիցները:

Հարկային տեսչության, ներքին գործերի նախարարության եւ ազգային անվտանգության պետական վարչության ներկայացուցիչների խոսքից պարզվեց, որ գործնականում ոչ մի սահմանափակում չկա նաեւ ստուգումների քանակի առումով...

Վաճառականների պահանջը այս խնդրում հաստատագրված հարկերի սահմանումն է. դա նախ պետությանը թույլ կտա ավելի շատ եւ որոշակիորեն հայտնի գումարներ ներմուծել բյուջե, երկրորդ, զգալիորեն կկրճատվի ստուգողների քանակը եւ երրորդ, վաճառականությունը, ետ վարժվելով եկամուտները թաքցնելուց, հանգիստ կորոնեք խաղաղական առեւտրի խաղի կանոնները:

Բարեբախտաբար, այս հարցում էկոնոմիկայի նախարարի դիրքորոշումն անհամեմատ զիջողական էր. «Կարելի է այդ ուղղությամբ մտածել»:

Ավելացնենք, որ բարձրացված խնդիրներն առայժմ լուծում չստացան հանձնաժողովը, լսելով կողմերին, հաջորդ նիստում քննարկման կներկայացնի իրավիճակից այս կամ այն չափով դուրս գալու միջոցառումներ նշող որոշման նախագիծ:

ՅՈՎՍԵՓ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Կարճ

Մարդասիրական օգնություն բազմազավակ ընտանիքներին

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մարդասիրական օգնության կենտրոնական հանձնաժողովի որոշմամբ հինգ եւ ավելի անչափահաս երեխա ունեցող երեւանաբնակ ընտանիքներին անվճար հատկացվել է երկուական փաթեթ կարագ (յուրաքանչյուրը 454 գրամ), մեկ փաթեթ պանիր, մեկ լիտր բուսական յուղ:

ՀՀ աշխատանքի եւ սոցիալական ապահովության նախարարությունն այդ սննդամթերքի բաշխումը կազմակերպում է 1993 թվականի նոյեմբերի 15-ից, մետրոյի «Երիտասարդական» կայարանի մոտի ստորգետնյա անցումում գտնվող «Երիտասարդական» առեւտրի կենտրոնում, ամեն օր ժամը 11-15-ը, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից:

Բաշխումն իրականացվելու է ըստ շրջանների: Նոյեմբերի 15-16-ը սննդամթերքը կտրվի Մյասնիկյանի շրջանում բնակվող բազմազավակ ընտանիքներին, նոյեմբերի 17-19-ին՝ Սպանդարյանի շրջանի, նոյեմբերի 22-23-ին՝ Մաշտոցի, նոյեմբերի 24-26-ին՝ Շահումյանի, նոյեմբերի 29-30-ին՝ Արաբկիրի, դեկտեմբերի 1-3-ին՝ Էրեբունու, դեկտեմբերի 6-7-ին՝ Շենգավիթի եւ դեկտեմբերի 8-10-ին՝ Խորհրդային շրջանների բազմազավակ ընտանիքներին:

Վերոհիշյալ սննդամթերքը ստանալու համար անհրաժեշտ է ներկայացնել մոր անձնագիրը եւ երեխաների ծննդյան վկայականները:

ՀՀ ԿԱԾ

Եվրոպական օգնություն նորանկախ հանրապետություններին

Նոյեմբերի 9-ին Բրյուսելում տեղի ունեցավ Եվրահամայնքի նորանկախ հանրապետություններին տեխնիկական օգնություն ցուցաբերող ծրագրի (TACIS) ազգային համակարգողների երկրորդ տարեկան հավաքը: Այսօր ավարտված կոնֆերանսին մասնակցում էին բոլոր 12 հանրապետությունների ներկայացուցիչները:

Այս տարվա մասնակիցների թվում էին Ադրբեջանի փոխվարչապետ Զիաղ Սամեդ զադեն, Հայաստանի փոխնախարար Արմեն Դարբինյանը, Կրղզստանի էկոնոմիկայի եւ ֆինանսների նախարար Կամչիբեկ Շաքիրովը, Թուրքմենստանի էկոնոմիկայի, ֆինանսների եւ բանկերի նախագահ Վալերի Օչերցովը եւ այլոք: Ելնելով անցած տարվա հաջող բանաձեւից, այստեղ անցկացված սեմինարը եզակի հնարավորություն ստեղծեց TACIS-ի ազգային համակարգողների եւ Եվրահամայնքի նրանց գործընկերների համար, վերջին տնտեսական ու քաղաքական զարգացումներին հաջորդող ռազմավարությունը քննարկելու:

Ստեղծվել էին հատուկ հանձնախմբեր, որոնք քննարկում էին այնպիսի նախընտրելի ծրագրեր, ինչպես ֆինանսական ծառայությունները, սեփականաշնորհումը եւ գործարարության օժանդակումը, մարդկային ռեսուրսները, սննդամթերքի արտադրությունն ու բաշխումը, էներգիան ու տրանսպորտը եւ միջուկային անվտանգությունը: TACIS ծրագիրը նմանատիպ օժանդակության աշխարհի ամենամեծ ծրագիրն է: Այն ենթադրում է 1 միլիոն 360 հազար էկյուի ծախսեր:

Ռոյթեր

Գյումրի

Ե՞րբ կաշխատեն Գյումրիի ավտոբուսները

Արդեն շուրջ մեկ տարի Գյումրիի փողոցներում միայն դեպքից դեպք կարելի է հանդիպել ներքաղաքային ավտոբուսների: Անցած ամբողջ ձմռանն ու գարնան առաջին ամսին, օրինակ, քաղաքում պետական ոչ մի ավտոբուս չաշխատեց: Նախկին 10 ավտոբուսային, եւս մեկ տասնյակից ավելի երթուղային տաքսի-ավտոբուսային («ՊԱԶ»-եր) եւ նախաերկրաշարժյան չորս տրոլեյբուսային երթուղիների դիմաց այստեղ միայն գործում էր աղետից հետո մասնակիորեն վերականգնված տրոլեյբուսային միակ՝ թիվ 1 երթուղին: Որոշ աշխուժացում եղավ տարիս մայիսին, երբ յոթ երթուղիներով սկսեցին գործել 1,5 տասնյակ ավտոբուսներ, որից հետո մինչ այժմ դրանք դարձյալ չեն գործել կամ գործել են հատուկենտ: Այժմ ընդամենը 4 երթուղիներով աշխատում է օրական վեց ավտոբուս, յուրաքանչյուրում՝ 1-2: Իսկ քաղաքում հարկավոր է դուրս բերել օրական առնվազն 70-75 մեքենա, ինչպես վկայեցին ավտոբուսային ձեռնարկությունում:

Դրա համար, ըստ Գյումրիի ավտոբուսային ձեռնարկության 2984 ավտոշարասյան տնօրեն Հովհաննես Պետրոսյանի, հարկավոր է պետական վառելանյութով ըստ հնարավորին ապահովվում եւ վնասների փոխհատուցման համար լրավճարի տրամադրում: Ներկայումս խոնց 15 օրվա համար տրվում է 5000 լիտր դիզվառելիք (բենզին վաղուց չի եղել), որը կազմում է օրական 330 լիտր կամ երեք մեքենայի չափաբաժին: Մնացածը գնվում է կանխիկով: Հակառակի դեպս շարասյան ավտոբուսների 80 տոկոսը բենզինով է աշխատում: Ինչ վերաբերում է լրավճարին, ֆինանսների նախարարության կողմից Գյումրիին այն արդեն ուղիղ մեկ տարի մերժվում է: Իսկ վնասների չափն այդ ընթացքում հասել է 16 միլիոն ռուբլու:

Խնդրի նկատմամբ ՀՀ տրանսպորտի եւ հաղորդակցության նախարարության անփոփոխ դիրքորոշումը հերթական անգամ արտահայտված է նախարարի ս.թ. օգոստոսի 31-ի պաշտոնական գրության մեջ: Ավտոշարասյան ղեկավարությանն առաջարկվում է միջոցներ ձեռնարկել միջքաղաքային-մերձքաղաքային փոխադրումներից ստացվող շահույթի հաշվին փակելու ներքաղաքային փոխադրումների վնասները (առ նախ ֆինանսների նախարարության պատասխանն է), իսկ եթե դա հնարավոր չէ, տարբերությունը պետք է փոխհատուցվի տեղական բյուջեի հաշվին, կամ բարձրացվի ներքաղաքային ավտոբուսների ուղեվարձը: Կարծում ենք, այս երեք ուղիներն առաջարկելուց կամ ընտրություն կատարելուց առաջ հարկ է համապատասխան հաշվարկների միջոցով մեկընդմիշտ պարզել դրանցից առաջինի հարցը: Եթե ավտոշարասյունն խոս ունի այլ երթուղիների շահութաբերության հաշվին վնասները փակելու ու ներքաղաքային ավտոբուսների թիվն էականորեն ավելացնելու հնարավորություն եւ այն չի օգտագործում, ապա նրա ղեկավարության հետ խոսակցությունը պետք է կտրուկ լինի: Շատ բան չի կարելի պահանջել նաեւ ավերված աղքատացած բյուջեից: Իդեալական տարբերակն այս վիճակում կարող է լինել երեք կողմերի կազմակերպական, նյութական ու ֆինանսական ջանքերի խելամիտ համադրումը: Գյումրիի իշխանություններն ընտրել են առաջարկված ուղիներից երրորդը. ներքաղաքային ավտոբուսների ուղեվարձի բանկացումը: Քաղխորհուրդը հոկտեմբեր ամսվա որոշումներից մեկով սահմանել է 50 ռուբլի ժամանակավոր ուղեվարձ՝ պայմանով, որ գործող երթուղիների թիվը քաղաքում հասցվի ութի:

Այս որոշումից օրեր անց կրկին հանդիպեցինք 2984 ավտոշարասյան տնօրեն Հովհաննես Պետրոսյանի հետ: «Առաջադրված խնդիրը կկատարենք, թեեւ այդ ուղեվարձն այսօր արդեն կփակի մեր ծախսերի ընդամենը 50 տոկոսը, ասաց նա: Վերջին շրջանում փոխել ենք տասը մեքենաների շարժիչներ, դրել դիզվառելիքային շարժիչներ: Եթե դրամաշրջանառությունը կարգավորվի, Վրաստանի սահմանից վառելանյութի գնումներ կանենք: Պետք է որ ավելացվեն նաեւ ֆոնդային հատկացումները»:

Հ. Պետրոսյանի հավաստիացմամբ, այդ ութ երթուղիներն առաջիկա օրերին կգործեն: Պետք է ենթադրել՝ դարձյալ 1-2-ական ավտոբուսով: Նշանակում է, խնդիրը շարունակում է մնալ օրակարգում:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

RADIO FREE EUROPE · RADIO LIBERTY

ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

ռադիոկայանի հայկական խմբագրությունը

Հրավիրում է Ձեզ նոյեմբերի 15-ին եւ 16-ին ունկնդրելու մեր կլոր սեղանը, թեման՝ Հայաստանի Հանրապետության ապագա սահմանադրությունը:

Կլոր սեղանի մասնակիցներն են ԱԻՄ, ՀՀՇ, ՀՅԴ, ՀՌԱԿ, ՀԿԿ ներկայացուցիչները:

«Ազատություն» ռադիոկայանը հեռարձակում է իր հաղորդումները ամեն օր երեք անգամ

ժամը 18-ին՝ 19 եւ 25 մետր կարճ ալիքների 11815, 11875, 15340, 15370 հաճախականություններով

ժամը 20-ին՝ 25 եւ 31 մետր կարճ ալիքների 9540, 9595, 11815, 11875 հաճախականություններով եւ հաջորդ առավոտյան ժամը 6-ին 31, 41, 49 մետր կարճ ալիքների 6170, 7145, 7180, 9740 հաճախականություններով:

Լսեցեք «Ազատություն» ռադիոկայանը

digitised by A.R.A.R.@

Թուրքիա

ԱՅԼՈՑ ՎՐԱ ՀՈԽՈՐՏԱԼՈՎ, ԹՈՒՐՔԻԱՆ ԲՌՆԵԼ Է ԻՆՔՆԱՄԵԿՈՒՍԱՑՄԱՆ ՈՒՂԻՆ

Վատ օրինակը վարակիչ է: Այդ մասին է խոսում ահաբեկչության դեմ պայքարի հարցում Իսրայելի օրինակին հետեւելու Թուրքիայի գործելակերպը: Ի դեպ, պաշտոնական Անկարան պատրաստվում է ահաբեկչության դեմ համատեղ պայքարի առաջարկ անել Իսրայելին: Ըստ «Հյուրրիյեթի», եթե համապատասխան պայմանագրի նախագիծն առարկության չհանդիպի, ապա ահաբեկչության դեմ համագործակցության թուրք-իսրայելական պայմանագիրը, ըստ ամենայնի, կստորագրվի Թել Ավիվում արտգործնախարար Հիքմեթ Չեթինի այցի ժամանակ:

Համենայն դեպս, նոյեմբերի 27-ին, երկրի քրդաբնակ հարավ-արեւելյան շրջաններ կատարած շրջագայությունից հետո գլխավոր շտաբի պետ, բանակի գեներալ Դողան Գյուրեշը լրագրողներին տեղեկացրեց PKK-ի ղեկավար կազմին առաջիկա ձմռանը ոչնչացնելու վերաբերյալ թուրքական զինված ուժերի հրամանատարության որոշման մասին. ներառյալ կազմակերպության գլխավոր քարտուղար Աբդուլլահ Օջալանին եւ նրա Սիրիա-Լիբանանի, Գերմանիայի ու Ֆրանսիայի ղեկավարներին: Դրան հաջորդեց Նախարարների խորհրդի նոյեմբերի 28-ի որոշումը: Համաձայն դրան, նախատեսվում է վնասազերծել Իրանի, Հայաստանի, Իրաքի ու Սիրիայի տարածքում տեղակայված PKK-ի այսպես կոչված ուսումնական ճամբարները: Ի վերջո, վարչապետ Թանսու Չիլլերն ի լուր աշխարհի հայտարարեց, թե Թուրքիան մինչեւ մարտ ամիսը վերջնականապես ձերբազատված կլինի PKK-ից:

Ինչ խոսք, որոշումների կայացումը, դրանց իրականացման ժամկետների նշանակումը կարելի էր Թուրքիայի ներքին խնդիրը համարել, եթե չլիներ Հայաստանի տարածքում PKK-ի հենակետերի հայտնաբերումը թուրքական իշխանությունների կողմից: Այդ հանգամանքն ինքնին ենթադրում է անտարբեր չթողնել PKK-ի մասին ընդունված որոշումների հարցում, մանավանդ քննարկելով դրանց իրականացման հնարավորությունները: Նախ նշենք, որ PKK-ի ղեկավար կազմի ոչնչացումը հազիվ թե ազդի Թուրքիայի հարավ-արեւելյան շրջաններում ստեղծված իրավիճակի վրա, քանի որ նոր ղեկավարության առաջադրումը ըստ էության առանձին դժվարություն չի կարող ներկայացնել որեւէ կազմակերպության համար: Կարծում ենք, շուտափույթ արդյունքի չի հասցնի նաեւ Թուրքիայի անմիջական հարեւանների տարածքում տեղակայված PKK-ին պատկանող ուսումնական ճամբարների ոչնչացումը: Էլ չենք խոսում ենթադրյալների մասին: Այդ է հուշում Հյուսիսային Իրաքում թուրքական զինված ուժերի լայնածավալ ռազմական գործողությունների փորձը, որոնք չեն հանգեցրել կազմակերպության չեզոքացմանը, ընդհակառակը, նպաստել են նրա դիրքերի հետագա ամրապնդմանը այդ տարածքում: Ինչ վերաբերում է PKK-ին մինչեւ մարտ ամիսը վերջնականապես ջախջախելու մասին Թանսու Չիլլերի հավաստիացումներին, ապա դրանք էլ ավելի են խորացնում երկրում տիրող խուճապային տրամադրությունները:

Ահա թե ինչու նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը վերջերս խուճապի չմատնվելու կոչերով թուրք ժողովրդին դիմելու անհրաժեշտություն է զգում, միաժամանակ նշելով, թե հոռետեսության որեւէ լուրջ պատճառ չկա: Իր հերթին, Դողան Գյուրեշը խուճապային տրամադրությունների առաջացման համար մեղքն ամբողջությամբ բարդում է կառավարության անդամների վրա, բայց ապարդյուն: Հանգուցյալ նախագահի եղբայր Քորքութ Օզալը խոր մտահոգության մեջ դժվարանում է որեւէ դեղատոմս առաջարկել հարավ-արեւելքի համար: Նա գտնում է, որ «պետության կողմից իրականացվող քաղաքականությունը ոչ մի լուծում չի բերել հարավ-արեւելքի խնդրին եւ չի էլ բերի: Իրադարձությունների զարգացումը, ասում է նա, հիմք է տալիս ենթադրել, որ Թուրքիան ավելի մեծ վտանգի առաջ է կանգնած, քան մտածում ենք»: Հոռետեսական տրամադրություններով համակված է գալիս նաեւ «Հյուրրիյեթում» առաջնորդողի հեղինակ Օքթայ Էքշին: Նրա կարծիքով, իրադարձությունների ներկա ընթացքը Թուրքիային կտանի դեպի քաղաքացիական պատերազմ: «Ես աղոթում եմ, ենթադրում է նա, որ այդ օրը չտեսնենք: Բայց վախենամ, ի վերջո, Թուրքիային պարտադրեն 1920 թ. օգոստոսի 20-ի Սեւրի պայմանագիրը»:

Ինչպիսի հավաստիացումներ էլ որ անեն զինվորական ու քաղաքացիական իշխանությունները, Թուրքիայի հարավ-արեւելյան ու արեւելյան քրդաբնակ շրջաններն այսօր պրակտիկորեն դուրս են գալիս թուրքական պետության վերահսկողությունից, եւ այդ շրջաններում առաջացած իշխանության վակուումը հետզհետե լրացնում է PKK-ն: Դրանում համոզվելու համար բավական են թուրքական մամուլից քաղված հետեւյալ փաստերը: Այսպես, նոյեմբերի 16-ին Դիարբեքիրում PKK-ն փակում է տեղական թերթերը, վերջ տալիս թուրք լրագրողների գործունեությանը, արգելք դնում կենտրոնական թերթերի վաճառքի վրա: Երբ PKK-ն հայտարարում է, թե նոյեմբերի 24-ից դադարեցվում է երկրի քաղաքական կուսակցությունների գործունեությունը հարավ-արեւելյան շրջաններում, Դիարբեքիրում եւ այլ վայրերում կուսակցություններին պատկանող շենքերից հանվում են ցուցանակները ու փակվում դրանց քաղաքային վարչությունները: Միաժամանակ կոչ է արվում մեջլիսի ազգությամբ քուրդ պատգամավորներին վայր դնել լիազորությունները, իսկ ազգաբնակչությունից պահանջվում է բոյկոտել տեղական եւ համընդհանուր ամեն տեսակի ընտրությունները: Փակ են Դիարբեքիր-Բաթման, Բաթման-Շըրնաք խճուղիները, մեծ դժվարությամբ են իրականացվում միջքաղաքային հաղորդակցությունները երկաթուղով, պաշտոնական անձինք միայն ուղղաթիռներով են կարողանում տեղափոխվել մի վայրից մյուսը: Վերոհիշյալ շրջաններում չեն գործում նաեւ շուրջ 1000 դպրոց, քանի որ PKK-ն արգելում է երեխաներին այնտեղ հաճախել: Չեն գործում հիմնարկ-ձեռնարկությունները, էլ չենք խոսում պետականների մասին: Անգամ արհեստանոցներն ու խանութներն են փակվում, եւ այսպիսով կանգ է առնում տնտեսական կյանքը: PKK-ին հաջողվում է արգելել որեւէ խմիչքների օգտագործումն ու ծխելը, եւ, ի զարմանս թուրք լրագրողի, Ջիզրեյում, Բաթմանում ու մյուս բնակավայրերում բնակչությունը հարգում է այդ արգելքը: «Հյուրրիյեթի» թղթակից Քորայ Դյուզգյորենի պատկերավոր արտահայտությամբ, PKK-ն «ազգային դրություն» է մտցնում Թուրքիայի հարավ-արեւելյան շրջաններում: Եվ դա, ի տարբերություն թուրքական իշխանությունների կողմից 12 տարուց ի վեր հայտարարված արտակարգ դրության, կարծես գործում է: Ընդ որում, այն դեպքում, երբ թուրքական բանակի գլխավոր շտաբի տվյալներով, այդ շրջաններում տեղակայված անվտանգության ուժերի կազմը 300 հազարի է հասնում, իսկ 150 հազարանոց մի բանակ շարունակաբար հետապնդում է PKK-ին:

PKK-ի դեմ պայքարում Թուրքիայի անզորության պատճառները շատ ավելի խոր են, քան հարեւան երկրներից կազմակերպությանը ցուցաբերվող ենթադրյալ օգնությունը: Այդ պատճառների մեջ թերեւս գլխավորը քրդական հարցի կամայական վերածումն է ահաբեկչականի եւ այն աջակցությունը, որ PKK-ին ցուցաբերում է երկրի քուրդ ազգաբնակչությունն իր եւ թուրքական պետության միջեւ տասնամյակների ընթացքում առաջացած անջրպետի պայմաններում: Կարծում ենք, թուրքական կառավարության նոյեմբերի 28-ի որոշումն էլ ավելի կսրի Թուրքիայի առանց այդ էլ չափազանց սրված հարաբերությունները հարեւան երկրների՝ Իրանի, Հայաստանի, Սիրիայի ու Իրաքի հետ: Ահաբեկչության դեմ պայքարի հարցում հետեւելով Իսրայելի օրինակին, Թուրքիան ակամա բռնում է ինքնամեկուսացման ճանապարհը: Արդյունքում նա շրջանում կարժանանա այն նույն ճակատագրին, ինչին արժանացել է Իսրայելը:

ՅԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Ռուսաստան

Անվտանգության նոր վարդապետություն. Դեմ եւ կողմ

Նոյեմբերի 2-ին Դաշնակցային Ռուսաստանը հռչակեց անվտանգության իր նոր կոնցեպցիան: Այն «բռնատեսությամբ ժողովրդավարություն կերտելու», նոր գաղափարախոսության, ժողովրդին նոր սահմանադրություն պարգեւելու, համայնավարական ու սոցիալիստական անցյալը թոթափելու, նոր ընտրություններ հայտարարելու եւ Սպիտակ տունը հրկիզելու գործընթացների տրամաբանական շարունակությունն էր կազմում:

Ռուսական մամուլն ու պաշտոնյաները չափազանց զուսպ էին այդ նոր վարդապետության մեկնաբանություններում, սակայն արտասահմանյան քաղաքագետների մոտ այն ռումբի տպավորություն թողեց: Հռչակված նոր ռազմական քաղաքականությունն իր ինքնավստահությամբ, թերեւս, գերազանցում էր Ռուսաստանի նոր վարչակազմի մյուս քայլերը եւ հաստատում նոր աշխարհակարգի բեկված պայմանների ոչ միայն ընդունումը, այլեւ այդ խաղի մեջ ակտիվորեն ներգրավվելը: Նոր կոնցեպցիայի առանցքներից մեկն այն է, որ ոչ մի գերտերություն կամ տերությունների դաշինք այլեւս չի համարվում Ռուսաստանի հավանական հակառակորդ, եւ հնարավոր վտանգը Մոսկվան տեսնում է տեղային հակամարտություններում: Սա պետք է ընկած լինի ռուսական բանակի վերակառուցման սկզբունքում, պետք է ստեղծվեն այդ հակամարտություններն արագ եւ արդյունավետ կերպով չեզոքացնելու ընդունակ ուժեր: Եւեւ թե արդեն ռուսական զինվորական հաստատություններում որպես հավանական հակառակորդի կերպարներ ոչ թե ԱՄՆ, Թուրքիայի եւ ԳՖՀ բանակներն են, այլ կոմանդոսներին «հայեր ու ադրբեջանցիներ», «տաջիկներ եւ աֆղաններ», «սերբեր ու բոսնիացիներ» թիմերը:

Այս սկզբունքի կիրառման դեպքում աշխարհն ըստ էության պետք է հրաժարվի 20-րդ դարի ամենախոշոր քաղաքական մտքի մեծագույն նվաճումներից մեկից՝ կոլեկտիվ անվտանգության սկզբունքից, որն Ազգերի Լիգայից բռնել-հասցրել էր ՆԱՏՕ-ի ու Վարշավյան պայմանագրի ստեղծմանը: Արդեն որոշ երկրներ չեն ճանաչվի որպես բլոկների անդամներ, այլ պարզապես կհանդիսանան «վտանգավոր հակամարտությունների տարածքներ»: Այս պատճառով է, որ Ռուսաստանը խիստ կողմնակից է ԱՊՀ կոլեկտիվ անվտանգության համաձայնագրի կիրառման հարցում, թեժացնելով կամ մարելով այն կետերը, որոնք կարեւոր է համարում եւ բավարարվելով միայն քաղաքական հայտարարություններով այն կոնֆլիկտների նկատմամբ, որոնք թվում են դեռեւս բավականաչափ «չհասունացած»: Հակամարտող հարեւաններին բռնամիջներ կոչակիքը մի քայլ է, որը ենթադրում է նրա վերջնական հակամարտությունների արմատավորում, արդար եւ իրավական հանգուցալուծման կամ բռնամիջների վերացում ոչ միայն քաղաքական, այլեւ ուժային միջոցներով:

Ռուսաստանի ռազմաքաղաքական վարդապետության երկրորդ առանցքը, որոշակիացնում է նրա հայեցակետը այս հարցի վերաբերյալ՝ Մոսկվան հայտարարում է, որ իր շահերի պաշտպանության համար պատրաստ է անգամ առաջինը կիրառել միջուկային զենքը: Այս հայտարարությունն այնպիսի հանդգնություն է, որին չէր հասել անգամ բրեժնեւյան խորհրդային համակարգը իր ամբողջ զինվորված հանգուցում: Երբ բլոկային քաղաքականությունը ենթադրում էր դաշնակիցների ընդլայնում ընդհուպ մինչեւ բլոկների մեծացնում, ինչն էապես նեղացնում էր բուֆերային գոտիները եւ մեծացնում լայնածավալ միջբլոկային ռազմական բախման հավանականությունը, ապա նոր վարդապետությունը, ըստ էության, ենթադրում է լայնորեն «խառնված խաղերով» շրջապատված գերտերություններ, ինչպես դեռեւս անցյալ դարի կեսերին կանխատեսում էր քաղաքականագետ Տիգրան Հայրապետյանը:

Ընդ որում, կիրառելի են ռեժիմների ոչնչացման բազմաթիվ եղանակներ, շրջափակումներ, նոր եւ հին [illegible] գոտիների սին խոստումներ եւ համապատասխան ծրագրեր, կոշտ մամխային, զինային ու վարկային քաղաքականություն, ռազմական հենակետեր, իսկ անհրաժեշտության դեպքում էլ տարածքի զինվորական միջնորդություններ: Պայմաններ են ստեղծվում ոչ միայն այս երկրների տնտեսական ոչնչացման, այլեւ նրանց հետագա վերելքը բացառելու համար: Երբ երկրորդ համաշխարհայինից հետո որպես անվտանգության հիմնա, այսօր ընտրվեց ավերված երկրների վերականգնման Մարշալի ուղին, ապա սառը պատերազմի ավարտից հետո փաստորեն ընտրվում է ավելի էժան եւ արագ ուղին՝ պատերազմի նախկին ախոյանները վերածվում են չեզոքների ու մանր-մունր դաշնակիցների: Սակայն միջուկային ուժն առաջինն օգտագործելու վարդապետությունը մի պարզ դագանակ չէ, այլ պարզագույն բանեռանք, եւ այս հարցը դեռեւս որոշակի ճշտումներ ու ճշմարտում կպահանջի եւ Ռուսաստանի նման քաղաքականության ներքին երկրին այդ իրավունքը մեծ վերապահումներով կտրվի: Սակայն այս նոր վարդապետությունը չպետք է համարվի մի արտառոց եւ անբնական երեւույթ: Ընդհակառակը, յուրաքանչյուր գերտերություն զարգանալով, զարգացնում է ինքնապաշտպանական մի բարդացված համակարգ, որտեղ հակահամակարգային նվազագույն շեղումները կարող են դուրս գալ վերահսկողությունից, դառնալ նոր միտումների աղբյուր, ինչը հետագայում սովորաբար կործանում է այդ համակարգը:

ԱՂԱՍԻ ԵՆՈՔՅԱՆ

FREE FLIGHT

կրթական կենտրոնը հրավիրում է

բոլոր ցանկացողներին մասնակցել անգլերեն լեզվի դասընթացներին, որը կազմակերպում է Ամերիկյան համալսարանների դիմորդների, ինչպես նաեւ անգլերեն ամբողջական գիտելիքներ ստանալ ցանկացողների համար:

Ունկնդիրներին առաջարկվում են դասընթացի հետեւյալ բաժինները՝

1. **Սկսնակների արագացված ուսուցում Beginner level**
2. **Լեզվի զարգացման դասընթաց Intermadiate level**
3. **Լեզվի կատարելագործման դասընթաց Advanced level**

Դասընթացն անց է կացվում հատուկ գրականության եւ ժապավենների մի շարքով հարմարապես սարքավորված լսարանում, ամերիկացի ուսուցիչների մասնակցությամբ: Վճարը կանխիկ կամ փոխանցումով: Ունկնդիրներին կշնորհվեն վկայագրեր դասընթացն ավարտելու մասին:

FREE FLIGHT կրթական կենտրոնի հասցեն է
Երեւան, Աբովյան փող. թիվ 14, «Երեւան» հյուրանոց, 301 սենյակ, հեռ. 52.94.18

AMERICAN UNIVERSITY OF ARMENIA

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՀԱՏՈՒԿ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ԲԱԺԻՆԸ

հրավիրում է Ձեզ եւ Ձեր ընկերներին մասնակցելու

Հայաստանում ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչ եւ մշտական կոորդինատոր
ԹԵԼՄԱ Օ'ԿՈՆ-ՍՈԼՈՐԶԱՆՈՅԻ
դասախոսություններին հետեւյալ թեմաներով

«ՄԱԿ-ի ակունքները, կազմակերպությունները եւ կառուցվածքը»
երկուշաբթի նոյեմբերի 22, 1993 թվ.
ժամը 15.30-17.00

«Միջազգային խաղաղություն եւ անվտանգություն»
Չորեքշաբթի նոյեմբերի 24, 1993 թվ.
ժամը 15.30-17.00

«Տնտեսական եւ սոցիալական զարգացում»
Ուրբաթ նոյեմբերի 26, 1993 թվ.
ժամը 15.30-17.00

«Մարդու իրավունքները եւ մարդասիրական օգնություն»
երկուշաբթի նոյեմբերի 29, 1993 թվ.
ժամը 15.30-17.00

«Միջազգային իրավունք»
Չորեքշաբթի դեկտեմբերի 1, 1993 թվ.
ժամը 15.30-17.00

«ՄԱԿ-ի հետ կապված միջկառավարական գործակալությունները»
Ուրբաթ դեկտեմբերի 3, 1993 թվ.
ժամը 15.30-17.00

Հասցեն Մարշալ Բաղրամյան 40 փոքր դահլիճ
Անգլերենից հայերեն թարգմանությունը ապահովվում է:

UNIVERSITY EXTENSION

Cordially invites You and Friends to a lecture series by
MS. THELMA O'CON-SOLORZANO
United Nations Representative and Resident Coordinator in Armenia
Monday, November 22, 1993, 3:30-5:00 p.m.

<Origin of the United Nations and Organizations and Structure of the United Nations>
Wednesday, November 24, 1993, 3:30-5:00 p.m.

<International Peace and Secturity>
Friday, November 26, 1993, 3:30-5:00 p.m.

<Economic and Social Developement>
Monday, November 29, 1993, 3:30- 5:00 p.m.

<Human Rights and Humanitarian Assistance>
Wednsday, Desember 1, 1993, 3:30-5:00 p.m.

<International Law>
Friday, Desember 3, 1993, 3:30-5:00 p/m/

<Intergovernmental Agencies Related to the United Nations>

The lectures will be held in the small auditorium of the American University of Armenia, 40 Marshall Bagramian Street. Simultaneous translation will be provided from English into Armenian.

digitised by A.R.A.R.@

Գրախոսություն

Այնթապն ու այնթապցիները

Պե՞տք է արդյոք գրքեր եւ ուսումնասիրություններ հրատարակել կորսված հայրենիքի հայտնի բնակավայրերի մասին, նորից ու վերստին լուսաբանել մոռացված անցյալը, փորփրել անցած-գնացած դեպքերը: Ո՞ւմ է հարկավոր, ո՞րն է նպատակը: Այդ հարցի ամենալավ պատասխանը կարելի է գտնել «Նոր Այնթապ» հերթական` վերջին հատորում տպագրված դոկտոր Սարգիս Գարայանի «Այնթապն ու իր հերոսամարտը» հոդվածում:

Իսկապես, ի՞նչ կարիք կա, ո՞ւմ է հարկավոր:

«Այս ճշմարտութիւնը տրամաբանական ոլորտի ըլլար, երբ գիտական եւ հոգեբանական հիմք ունենար, - գրում է Գարայանը: - Ընդհանրապէս, հոգեբանները կը ըսեն, թէ մարդուս կեանքը շարունակութիւն մըն է: Կարելի չէ անջատել անցեալը ներկայէն եւ փոխադարձաբար: Մարդս, անհատաբար եւ հաւաքականօրէն, դաստիարակեալ եւ ֆիզիքական էակ մըն է: Իր համար որքան թանկագին են իր անձին փորձառութիւններուն յիշողութիւնը` նոյնքան թանկագին է իր շրջապատի, համայնքին եւ ազգին փորձառութիւններուն վերյիշումը: Այս է հոգեբանական անուրանալի իրողութիւնը»:

Գրքի «խմբագրական ազդում» նշված է, թե կազմողների նպատակն է «սերտացնել յարաբերութիւնները Սփիւռքի այնթապցիութեան, հայրենաբնակ այնթապցիութեան եւ Հայաստանի Մասիսի շրջանի Նոր Այնթապ աւանի միջեւ»:

Համեստ են գտնվել կազմողները, որովհետեւ գրքի բովանդակությունը դուրս է գալիս այնթապյան շրջանակից եւ առաջադրում է հարցեր, որոնք վերաբերում են բովանդակ հայությանը: Հատորն ունի նախաբան (վասն խմբագրականի) «Մենք» վերնագրով:

1. «Նոր Այնթապ», պարբերաթերթ լիբանանաբնակ այնթապցիներու հայրենակցական միութեան, 1992, ԻԶ տարի, թիվ 17-22: Թող որ «պարբերաթերթ» բառը թյուրիմացության տեղիք չտա: Սա մի կարգին հատոր է` հարուստ բովանդակությամբ, ճաշակով կազմված ու խմբագրված: Հեղինակը ծանոթ գրագետ Լեւոն Վարդանն է, Սփյուռքի խոշոր ճարտարականներից մեկը: Նրա գլխավոր հարցադրումը միայն այնթապցիներին չէ, որ վերաբերում է. «Հարցուցե՞ր էք երբեք դուք ձեզի. թէ ինչո՞ւ կ'ընենք այն ինչ որ կ'ընենք, եւ ինչո՞ւ ըրինք այն, ինչ որ ըրինք: Եղածը եղաւ կատարուած, եւ այժմ անոր դէմ կեցած անհրաժեշտ է զայն անցընել մաղէն դատ ու դատաստանի ու գտնել միջոցը իրատեսութեան, որովհետեւ մենք պէտք ունինք խօսքէն առաջ եւ վեր` գործին եւ շօշափելի արդիւնքին անոր»:

Սա ամենքիս է վերաբերում: Հայն այսօր ավելի, քան երբեւէ պարտավոր է խմբավորել իր ամեն մի ճիգը, ծանրութեթեւ անել արածն ու անելիքը, որտեղի զոր տեղը կորուստներ չտանք մեր ունեցածից, որ առանց այն էլ շատ չէ: Կորուստներ, որ տվել ենք եւ տալիս ենք անխուսափելիորեն: Անսխալական լինելը դժվար բան է, գրեթե անհնար, բայց սխալ էլ կա, սխալ էլ: Սխալ կա, որ միայն սխալվողին է վնասում, դա դեռ ոչինչ, աններելին այն սխալն է, որ գործում են ժողովրդի բախտը տնօրինող մարդիկ եւ դրանից չարաչար տուժում է հանրությունը: Սխալներ քիչ կլինեն, երբ ամեն ոք անի այն, ինչ թույլ է տալիս իր կարողությունը, իմացությունը, հմտությունը: Ոչ ավելին, այլապես կրճկի վրա բացվում է սխալների դուռը: Բայց դրա համար պետք է, որ ամեն ոք գիտենա իր հնարավորությունների սահմանը: Սա է ամենից դժվարը` սեփական հնարավորությունների սահմանի ոչ թե երեւակայական, այլ իրական գիտակցությունը: Եւ իր գործն անի գերագույն խնամքով: Այդպես, ինչպես գրել է նշանավոր այնթապցի դոկտոր Բյուզանդ Հասիսյանը. «Մեծ մարդը թէ իր կեանքի ասպարէզ ընտրած գործը եւ թէ իրեն յանձնուած որեւէ պաշտօն, ինչ որ ալ ըլլայ անիկա, խղճմտօրէն եւ լաւագոյնս ընելու կ'աշխատի: Անիկա կրնայ ըլլալ նախագահ մը, գիտուն մը, կօշկակար մը կամ փողոց ավլող մը: Անոր համար գործին տեսակը չէ, որ պատիւ կը բերէ, այլ գործը կատարելու կերպը» (էջ 67):

Եւ կարծես այս ճշմարտությունը հաստատելու համար հատորում տպագրված են նյութեր այն երեւելի այնթապցիների մասին, որոնք մի-մի օրինակ են, թե ինչպես սեփական հնարավորությունների սթափ գիտակցությամբ եւ խելամիտ կիրառությամբ մեծապես օգտակար են եղել ազգին:

Գուրգեն Յազըճյանը հայ-օսմանյան հարաբերությունների խորագույն մասնագետը, «Արշալույս Համիդ Բ.» ծանրակշիռ ուսումնասիրության հեղինակը: «Որքան էլ տխուր լինեն անցյալի հուշերը,- գրել է հանգուցյալ պատմաբանը,- միեւ ալ կ'ազդեն նորոգել այդ վերադարձումները եւ մեզ կ'օրհնեն անոնց վերյիշումները, նույնիսկ կազենք հայրենակից դառնալ անոնց մեր թոռնիկները, որոնք նստած ծունկերուն վրան իրենց մեծ հայրիկն ու մեծ մայրիկին անհագօրէն մտիկ կ'ընեն հին օրերու անընդմէջ պատմութիւններ»:

Վերը հիշված Հասիսյանը, որ բժշկի մասնագիտությամբ, եռանդուն գործունեությամբ շնորհալի գրչով «իր ժամանակներու կարեւորութիւնները ի սպաս դրաւ հանրային եւ ազգային ծառայութեան»: Նրա գրչի արտադրանքներից մի քանի էջ, որ տեղ են գտել գրքում, հումորիստական ձիրքի փայլուն նմուշներ են պարզապես:

Կարապետ Փոլատյանը «Կրակե շապիկ» վեպի հեղինակը, այն վեպի, որի մի երկխոսությունը կուզենայի մատուցել ընթերցողին: Խոսում են հայր եւ որդի: Տղան կամենում է անհոգ ապրել, բայց չի կարող իր հագած կրակե շապիկի պատճառով:

«- Եւ ո՞վ հագցուց զայն ինծի, առանց լուր տալու, առանց իմ կարծիքս առնելու:

- Ես:

- Դո՞ւն, դո՞ւն, հայրիկ չմեղքցա՞ր ինծի... Ե՞րբ, ե՞րբ հագցուցիր...

- Երբոր ծնար»:

Բայց, վերջապես, ի՞նչ է այդ կրակե շապիկը. «Կրակե շապիկը, տղաս, մեր հայութիւնն է...»:

Այնթապցի գրագետ Երվանդ Պարսամյանն իր հոդվածում հիանալի ներկայացրել է Կարապետ Փոլատյանի անձն ու գործը: Ես ճանաչում էի ֆրանսաբնակ այդ վերին աստիճանի կիրթ մարդուն ու գրողին: Ճանաչում էի նաեւ մանկան պես վճիտ հոգու տեր Նազար Նազարյանին, որին, մահվան առիթով, «Նոր Այնթապը» շատ էջեր է նվիրել, եւ բոլորովին արժանիորեն: Հայ-արաբական բարեկամության անխոնջ ջատագովն էր նա. «...ո՞վ պիտի գայ լեցնելու իր ետին ձգած դատարկը, եւ ո՞վ պիտի ըլլայ կամուրջ ընդմէջ հայ եւ արաբ գրողներուն, հայ եւ արաբ գրականութեան, հայ եւ արաբ մշակոյթին»:

Իրոք որ:

Լավ է ներկայացված Ժորժ Սարգսյանը` Սփյուռքի թատերական մշակույթի նշանավոր դեմքերից մեկը, մի առաջնակարգ բեմադրիչ եւ դերասան, որ քառասուն տարի իր տաղանդը ծառայեցրեց հայ բեմական մշակույթին: Ուրիշ հայտնի այնթապցիների հետ եւս կարող է ծանոթանալ գրախոսվող գրքի հետաքրքրասեր ընթերցողը: Ու նաեւ Այնթապի անցյալի` մինչեւ իսկ ներկայի հետ (թուրք լրագրողի գրած ակնարկի միջոցով), անցած-գնացած դեպքերի, Այնթապի 314 օր տեւած հերոսամարտին (1920-21 թվականներին` մեր նորագույն պատմության հպարտություն ներշնչող էջերից մեկը), վերջապես` այնթապցիների հայրենակցական միության այսօրվա օրինակելի գործունեության հետ, որի արգասիքն է նաեւ այս բովանդակալից գիրքը, միություն, որի վարչության անխոնջ ատենապետն է բժշկապետ Արմեն Հարությունյանը:

Այս գիրքը գրախոսելիս բերեցի «Հայաստանի եւ հարակից շրջանների տեղանունների բառարանը»: Կարդացի «Այնթապ» հոդվածը, որ գրված է. «Այնթապի հայերը բարեկազմ, գեղեցկադեմ, արիասիրտ եւ զվարթ մարդիկ էին» (էջ 236): Որտեղից է առնված այս բնութագիրը` չի նշված: Այնուհանդերձ, դրան կարելի է ավելացնել` այնթապցիները եռանդուն եւ գործունյա մարդիկ են: Դրա ապացույցներն են Հայաստանի Մասիսի շրջանի Այնթապ գյուղը, որ նրանք են ծաղկեցրել, Հայաստանում նրանց նվիրաբերած ժանյակի գործարանը, իրենց հայրենակցական միության արգասավոր գործունեությունն ու նաեւ «Նոր Այնթապ» մատենաշարը, որի ճանաչողական արժեքը նույնքան անտարակուսելի է, որքան հայագիտականը:

ԼԵՎՈՆ ՀԱԽՎԵՐԴՅԱՆ

Ֆինանսներ

Երեւանի ֆոնդային բորսան կարող է միջազգային կարգի դառնալ

Հայաստանում ավարտվել է Երեւանի ֆոնդային Բորսայի (ԵՖԲ) բաժնետոմսերի բաժանորդագրությունը: ԵՖԲ-ից Նոյյան տապան գործակալությանը հայտնի է դարձել, որ 100 մլն. ռուբլի կազմող (2500 բաժնետոմս) Երեւանի ֆոնդային բորսայի կանոնադրական ֆոնդը բաժանորդագրության համար բաշխվել է հետեւյալ համամասնությամբ.

Հայաստանի Հանրապետություն- 70%, 1750 բաժնետոմս,

ԱՊՀ պետություններ- 20 %, 500 բաժնետոմս,

Արտասահմանյան երկրներ- 10%, 250 բաժնետոմս:

Արտասահմանյան եւ ԱՊՀ երկրներում բաժանորդագրությունը տարածվում շարունակվելու է մինչեւ դեկտեմբերի 31-ը:

Նախնական արդյունքներով ԵՖԲ-ի բաժնետեր է դարձել շուրջ 50 պետական, բաժնետիրական, առեւտրական եւ համատեղ ձեռնարկություն ու կազմակերպություն, 18 բանկ (այդ թվում եւ ՀՀ Կենտրոնական բանկն ու 3 արտասահմանյան բանկ), 150-ից ավելի մասնավոր անձ: ԵՖԲ-ի բաժնետոմսերի մեծ պահանջարկի պատճառով Հիմնադիրների խորհուրդը, համաձայն ԵՖԲ-ի կանոնադրության, 25 %-ով մեծացրել է կանոնադրական ֆոնդը եւ, նախնական տվյալներով, բաժնետոմսերի ավելի քան 95 %-ն արդեն բաժանորդագրված է եւ վճարված բաժնետերերի կողմից: ԵՖԲ-ի բաժնետերեր են դարձել ՀՀ, ՌԴ, Վրաստանի, Ուկրաինայի, ԱՄՆ-ի, Կանադայի, Մեծ Բրիտանիայի, Ֆրանսիայի, Եթովպիայի քաղաքացիներ, արտասահմանյան մի շարք բանկեր, ինչը ֆոնդային բորսաների միջազգային ասոցիացիայի սահմանած կանոնադրական պահանջներով թույլ է տալիս ԵՖԲ-ն միջազգային կարգի դասել, որն էլ թույլ կտա վերջինիս հետագայում գործառնություններ իրականացնել արտասահմանյան երկրների ֆոնդային արժեթղթերով:

Ընդհանուր խառնաշփոթի մեջ գործն առաջ է գնում

Առաջին խաղարկության նախօրյակին իրացվել է պետական ներքին շահող փոխառության պարտատոմսերի մեկ վեցերորդը

Նոյեմբերի 15-ին Երեւանի Շահումյանի երգչախմբի դահլիճում կայանալու է ՀՀ 1993 թ. պետական ներքին շահող փոխառության առաջին խաղարկությունը:

Հայխնայբանկի ավանդների եւ արժեթղթերի կառավարչության պետի տեղակալ Բորիս Քարամյանը Նոյյան տապան գործակալության թղթակցին հայտնեց, որ առաջին խաղարկության համար թողարկված 2 մլրդ. ռուբլու փոխառության պարտատոմսերից վաճառվել են ավելի քան 320 մլն. ռուբլու արժեքով փոխառության պարտատոմսեր:

Բ. Քարամյանը ընդգծեց, որ Հայխնայբանկը խորհուրդ է տալիս քաղաքացիներին փոխառության պարտատոմս ձեռք բերել նախօրոք, քանի որ խաղարկության օրվա մոտենալու հետ բարձրանում է նաեւ կուրսային արժեքը: Քաղաքացիներին հնարավորություն է ընձեռված ապահովության համար իրենց գնած փոխառության պարտատոմսը ի պահ հանձնել Հայխնայբանկի բաժանմունքներին:

Պատասխանելով թղթակցի հարցին նախկին Խորհրդային Միության 1982 թ. ներքին շահող փոխառության պարտատոմսերի ճակատագրի վերաբերյալ, Բորիս Քարամյանն ասաց. «Այդ հարցի քննարկումն ընթացքի մեջ է: Կարծում եմ, որ այն իր դրական լուծումը կստանա»:

ՆՏ-ի տեղեկանքը. Փոխառության պարտատոմսերը բաց են թողնված 500 եւ 1000 ռուբլի անվանական արժեքով, 20 տարի ժամկետով, մինչեւ 2013 թ.-ի հունվարի 1-ը: Շահումների մեկ խաղարկության գումարը կազմում է փոխառության ամբողջ գումարի 3 տոկոսը (մեկ տարվա համար 24 տոկոսը): Տարեկան անցկացվում է 8 խաղարկություն: Պարտատոմսեր ձեռք բերած քաղաքացիները կարող են շահել 1000-ից 1 մլն. ռուբլի գումար: ՆՏ

Նոյեմբերի 8-ին ուժի մեջ մտած Հայաստանի տարածքում արտասահմանյան տարադրամով, այդ թվում նաեւ ռուսական ռուբլով առեւտրի ու վաճառքի արգելքը գործեց ընդամենը 4 օր: Համաձայն դրամաշրջանառության կարգավորման պետական հանձնաժողովի երեկ հրապարակված որոշման, արտասահմանյան արժույթի դրամաշրջանառությունը թույլատրված է մինչեւ այս տարվա դեկտեմբերի 31-ը: Հանձնաժողովը հայտնեց, որ այդ որոշումն ընդունվել է ձեռնարկություններից ու կազմակերպություններից ստացված բազմաթիվ առաջարկների հիման վրա եւ պայմանավորված է նախապատրաստական աշխատանքների անցկացման անհրաժեշտությամբ: Սնարկ

[illegible]

Փողերը փոխվեցին... հայերը չսովորեցին, իսկ շուկան...

Կրկին խոսում են, թե փողերը փոխվում են: Դիմա մի քիչ ավելի են մանրամասնեցնում մոտ օրերս: Ժամանակին, երբ դեռ նոր էր սկսվել փողերը փոխվելու իրարանցումը, «Ռաբիս» մի երգ ազդարարում էր, թե «փողերը փոխվեցին... հայերը չսովորեցին»: Դաշ վենք, որ իրոք չենք սովորել, քանի որ խորհրդային ռուբլուն միակ հավատարիմ մնացածն ենք, արժանապատվորեն ճանապարհելով նրան ու սպասելով... փողերի նորացմանը: Փաստ է, որ գները մեզ նման համբերատար չեն ու բնավ էլ չեն սպասում: Եւ ահա երեկ, սրդողած, այցելեցինք գների բոլշեւիկյան ռազմաճակատներից մեկը` «կոլտնտեսային» շուկան: Չնայած ձյանն ու թանկացման ակնկալիքներին, Երեւանի թիվ 2 շուկան չէր գանգատվում գնորդներից, ավելի մեծ` հիմնականում գին հարցնողներից: Բնական է, որ ով էլ նման գներ տեսներ... Առաջին տեղում վարունգն է, որն իր 10 հազար ռուբլի գնով գերազանցում էր խոզի մսին (7 հազար) եւ ընկույզին (8 հազար): Այնուհետեւ` 1 կգ պոմիդորը 3-5 հազար ռուբլի, սոխը` 2 հազար, կարտոֆիլը` 600-800 ռ., կաղամբը` 400 ռ., կանաչին 600-800, խաղողը` 2,5-3 հազար, արքայախնձորը` 2 հազար, լիմոնը` 8 հազար, նուռը` 3 հազար: Որդեգիր տավարի միսն իրեն խորթացած զգալ, նեղվել նաեւ նրա գինը` 4 հազար ռուբլի: Դարում այս տեսականուն ավելացնենք նաեւ բոլ-բոլ վաճառվող կարագը 7400-7600 ռուբլով ու քաղցրացնենք կենացները կիլոգրամը 2400 ռուբլով վաճառվող շաքարավազով:

Պարզվեց, որ շուկայում միայն գները չէ, որ փոփոխության են ենթարկվում, հոգեբանորեն փոխվել են նաեւ վաճառողները: Նրանք արդեն մեծամասամբ խուսափում են թույլ տալ իրենց վաճառած ապրանքը, օրինակ նուռը կամ վարունգը փորձել, որովհետեւ հիմա, ինչպես մի վարունգ վաճառող ասաց, հիմա ամեն անցնող մի հատ որ փորձի, «ես ի՞նչ ծախեմ»:

Եղել ու եղել ես փողը, ես էլ դու... որնց կուզես, ինչ կուզես առ, լա՞վ առեք, որովհետեւ մեր նշած գները ժամը 12-ի դրությամբ էին, ու չի բացառվում, որ հետո ավելի անկուշտ դարձած լինեն, դոլլարից օրինակ վերցնելով, որը կեսօրին 4600 ռ. էր, երեկոյան կողմ` արդեն 5200 ռ.: Գ. Ն.

ամսագիր
պատկերազարդ
ԲԱՆԲԵՐ
ակադեմիական
արձակ
պոէզիա
եւ
ՏԱՌ
ՏԱՌ
իր պոէզիայով
համդերձ
ԴԱԼԼԱՔՅԱՆ
ՏԱՌԱՏԵՍԱԿՆԵՐ
OUTLINE FONTS
GARAMOND AND AVANT GARDE LIKE
Հեռ. 562863, ԱԶԳ օրաթերթ

digitised by A.R.A.R.@

ԼԵՀԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏՆԵՐԸ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏ ՉԵՆ՝ ԻՍԿԱՊԵՍ

Այս վերնագրի տակ ամերիկյան հայտնի օրաթերթերից «Դը Քրիսչըն Սայենս Մոնիտոր»-ն իր նոյեմբերի 1-ի համարում անդրադարձել է Լեհաստանի վերջին ընտրությունների արդյունքին: Ինչպես հայտնի է մեր ընթերցողներին, Ձախ դաշինքը եւ Լեհաստանի գյուղացիական կուսակցությունը տպավորիչ հաղթանակի էին հասել սեպտեմբերին կայացած ընտրություններում, անակնկալի բերելով շատերին: Սակայն, հոդվածագիրը` Օքսֆորդի համալսարանի դոկտորանտ, լեհական քաղաքական պատմության մասնագետ Թիմ Շնայդերը բացատրում է, թե զարմանալու ոչինչ չկա եւ բացատրում պատճառները, որոնք ուսանելի են նաեւ մեր իրականության համար:

Ոչ մեկ երկրի հակակոմունիստական շարժման ավելի մեծ փորձ չունի, որքան Լեհաստանը: 1989 թ-ը նախորդող ժամանակահատվածում Սոլիդարնոստ ամենախոշոր շարժումն էր կոմունիստական աշխարհում: Այդ թվականին էր, որ այդ շարժումը Լեհաստանն ու հարեւան երկրները առաջնորդեց դեպի ազատություն: Իսկ այժմ սեղանը շուռ է տրվել: Հոկտեմբերի 13-ին կոմունիստական անցյալ ունեցող 2 կուսակցություններ կոալիցիա կազմեցին Լեհաստանը կառավարելու համար: Սեպտեմբերին վճռական հաղթանակ տանելով մրցակից կուսակցությունների նկատմամբ` Ձախ դաշինքն ու Գյուղացիական կուսակցությունը հսկա մեծամասնություն էին կազմել խորհրդարանում: Մարդիկ, ովքեր ծառայել էին Սոլիդարնոստի ղեկավարներին բանտարկած կառավարություններին, այժմ կրկին իշխանության են գալու:

Ինչպես պատահեց դա: Ռումինիայում կամ Լիտվայում նախկին կոմունիստների վերընտրությունն ամենեւին անակնկալ չէր: Նախկին խորհրդային գրեթե բոլոր հանրապետություններում հին ապարատչիկներն են այժմ կանգնած ղեկի մոտ, եւ դա ոչ ոքի ուշադրությունը չի գրավում: Այդպիսի պարագաներում նախկին կոմունիստները համարյա մրցակից չունեն: Սակայն Լեհաստանը հատուկ պարագա է: Սոլիդարնոստի ներսում առաջ են եկել տարիների պայքարի փորձով կոփված հակակոմունիստ քաղաքական գործիչներ: Եւ ի տարբերություն Արեւելյան բլոկի մյուս երկրների, լեհ քվեարկողներն ունեին իսկական այլընտրանք: Այնուհանդերձ, նրանք նախընտրեցին կոմունիստներին:

Ավելին, մինչ նախկին կոմունիստական աշխարհն ընդհանրապես տառապում է տնտեսական ճգնաժամից, Լեհաստանը բում է ապրում: Տնտեսական աճը տարեկան կազմում է 5 տոկոս` մեծագույնը Եվրոպայում: Արշավը դեպի արտադրողա-կան ... մեջ է գտնում: Տնտեսական բարեփոխումներն առաջ են բերել նոր միջին դասակարգ, որը նորակազմ կուսակցությունների հույսն է: Սակայն վերջին ընտրություններին նույնիսկ մանր բիզնեսմեններն քվեարկեցին հօգուտ կոմունիստական Ձախ դաշինքի:

Եւ քանի որ Լեհաստանը լավագույն շանսն ուներ իրեն ընդմիշտ ազատելու կոմունիզմից, սոցիալիստական կուսակցությունների հաղթանակը կարող է դիտվել իբրեւ աշխարհում ... համար, սակայն ոչ պատճառ ... հասնելու:

Քաղաքական մթնոլորտը Լեհաստանում փոխվել է յանդառնալիորեն: Լեհ կոմունիստներն այլեւս կոմունիստ չեն: Այդ կուսակցություններից քչերը միայն կարող են արդարացնել 1989-ից առաջվա իրենց վարքագիծը: Նրանց ներկայի գործունեությունը նման է արեւմտաեվրոպական սոցիալ-դեմոկրատական ցանկացած կուսակցության: Դաշինքներ կազմելով նրանք իրենց

ցույց այն բանի, որ կոմունիզմը տիրապետող ուժն է մնում ամբողջ տարածաշրջանի քաղաքական մշակույթի մեջ: Սակայն ճշմարտությունն այլ է: Լեհաստանի քվեումը դեպի ձախ արտացոլում է այն, թե ինչպես է ամեն բան փոխվել, եւ ոչ թե որքան է ամեն բան մնացել նույնը: Միայն շատ քիչ թվով լեհեր ձայն տվեցին Ձախ դաշինքին կոմունիստական վարչակարգի օրոք ավելի լավ ապրած լինելու համար: Սոցիոլոգիական հետազոտությունների արդյունքները ցույց են տվել, որ նախորդ նոր ուժերի կառավարությունը կորցրել էր կապը հասարակ ժողովրդի հետ: Եւ լեհ քվեարկողները վարվեցին այնպես, ինչպես Արեւմուտքի մարդիկ: Նրանք մտածում էին, թե Սոլիդարնոստի տիրապետության 4 տարիները բավա-

վճռական ձայնն են տվել ազատ շուկայական բարեփոխումներին: Նրանք ցանկանում են շարունակել սեփականաշնորհումը: Սոցիալիստական կուսակցություններից մեկի ղեկավարը կատակով դիտել էր տալիս` «Ինչպես կարող էինք մաս կազմել այդ դաշինքի. նրանք ոչ միայն կոմունիստ էին, այլեւ կապիտալիստ»:

Երբ նույնիսկ նախկին կոմունիստներից հակառեֆորմիստ տարրեր էլ մուտք գործեն կառավարական վերին ոլորտներում, միեւնույն է նրանք ստիպված են դիմակայել արտաքին պայմաններին: Միջազգային ֆինանսական հաստատությունները պահանջելու են տնտեսական նորանոր բարեփոխումներ: Մյուս կողմից, նախագահ Լեխ Վալենսան միշտ էլ երջանիկ պետք է զգա ... անցկացնել ... պատմությունից: Լեհական տնտեսական բարեփոխումները կարող են դանդաղել, սակայն վտանգված չեն բնավ:

Ընտրությունները նաեւ ցույց տվեցին, որ լեհերն այլեւս չեն ցանկանում պատշաճեցվել կաթոլիկության ստերեոտիպին: Նույնիսկ ամենից ավել ռահվիրայական եւ ազգայնական կուսակցությունները, որոնք ավել կամ պակաս չափով կապված են կաթոլիկ եկեղեցուն, չկարողացան բավարար ձայն հավաքել խորհրդարան մուտք գործելու համար: Սոլիդարնոստի հաջորդական կառավարությունները Լեհաստանում բերեցին շատ ավելի սոցիալական պահպանողականություն, քան լեհ ժողովուրդն էր ցանկանում. դպրոցներում կրոնի ուսուցում, վիժումների խիստ արգելք եւ Վատիկանի հետ հավասարության համաձայնություն: Նախընտրելով նախկին կոմունիստներին, լեհերը փաստորեն կողմ քվեարկեցին սոցիալական ազատականությանը: Ձախ դաշինքը, օրինակ, դեմ է ազգայնամոլությանը եւ պաշտպանում է վիժման իրավունքը, կանանց իրավունքները եւ ջատագովում եկեղեցուց պետության անջատվածությունը:

Հեգնականորեն, նախկին կոմունիստների ընտրությունը [illegible] կոմունիստական վարչակարգից դեպի ռամկավարություն անցմանը: Կոմունիզմի դեմ միացած Սոլիդարնոստը իրար հետ գզվռտվող տասնյակ մասերի բաժանվեց, երբ հերթը հասավ երկիրը կառավարելուն: Նույն տարբաղադրումը սպառնում է Ձախ դաշինքին, որի բաղկացուցիչ կազմակերպություններն իրար էին միացել 1989 թվից` ընդդեմ Սոլիդարնոստի: Եւ երբ Ձախ դաշինքը մասնատվի, գաղափարախոսությունն անցնելու է երկրորդ պլան: Այն ժամ լեհ քվեարկողներն ազատ պիտի լինեն ընտրելու այն կուսակցություններին, ովքեր միավորված կլինեն երկրի ապագան կերտող մի ծրագրի շուրջ, քան թե անցյալի հիշողությունների:

ԹԻՄ ՍՆԱՅԴԵՐ

Իսրայել. աշխատավորականները կորցնում են Երուսաղեմը

Ինչպես հաղորդում է Le Point հանդեսը, օրերս Երուսաղեմում կայացած ընտրություններում նոր քաղաքապետ է ընտրվել 48-ամյա Եհուդ Օլմերտը, որը Լիկուդ բլոկի ներկայացուցիչ է: Հայտնի է, որ այդ քաղաքում ազգային ու կրոնական համայնքների գոյակցությունը ամեն պահի կարող է հանգեցնել առճակատման: Դա մի իսկական մարտահրավեր է արդեն բավական երկար տարիներ ունեցող լիկուդական Օլմերտի համար: Եհուդ Օլմերտը փայլուն բանավիճող է, 29 տարեկանում ընտրվել է պատգամավոր, աղմկալի պատմություններով զբաղված փաստաբան է, Յիցխակ Շամիրի կառավարության առողջապահության նախկին նախարար: Նա Երուսաղեմի քաղաքապետի ընտրություններում կարողացավ հաղթել աշխատավորականների այն տիպի ակնառու ներկայացուցչի, ինչպիսին է Թեդի Կոլեկը: Վերջինս քաղաքը ղեկավարել էր 28 տարի, բայց ցանկացել էր ճակատագրին մարտահրավեր նետել եւ վերընտրվել 82 տարեկանում: Միաժամանակ հարկ է նշել, որ թեեւ Եհուդ Օլմերտը Լիկուդի` աջ ազգայնականների ներկայացուցիչն է, որոնք ընդդիմացել էին Պաղեստինի ազատագրման կազմակերպության հետ, Յիցխակ Ռաբինի կառավարության համաձայնագրերի ստորագրմանը, նա Երուսաղեմում համարվում է ոչ թե փոփոխության նախաձեռնող, այլ գրեթե աշխատավորական Թեդի Կոլեկի գործի շարունակող: Ճիշտ է, Լիկուդի հիմնադիրների որդիների` այսպես կոչված «Լիկուդի իշխանների» նմանությամբ Եհուդ Օլմերտը տեղ է զբաղեցնում կուսակցության չափավորական, ազատական, գործարարական թեւում:

Ուկրաինան բողոքում է

Նոյեմբերի 10-ին Սեւաստոպոլ ժամանեց Ուկրաինայի զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ Անատոլի Լոպատան: Համաձայն ուկրաինական աղբյուրների պետք է քննարկվեր Վրաստանում հաղորդակցության ուղիները պահպանելու ռազմածովային ուժերի կազմում ուկրաինական ծովայիններին ընդգրկելու հարցը: Նավատորմի հրամանատար Էդուարդ Բալտինը հայտնեց, որ այս մարդասիրական գործողությունը կատարվում է Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կրավչուկի համաձայնությամբ: Մինչդեռ Սեւաստոպոլի մամլո ծառայությունը հերքեց լրատվության միջոցների հաղորդագրությունները, թե ռազմանավերի մի այլ էսկադրա է ուղղվել Վրաստան, ինչպես նաեւ, թե ծովայինները կորուստներ են տվել եւ ներգրավվել են նոյեմբերի 7-ին Զուգդիդիի վրա կառավարական ուժերի հարձակման մեջ: Մինչ այդ ռազմածովային ղեկավարներից մեկը հաղորդել էր, թե ծովայիններին հրամայվել է օգնել տեղական իշխանություններին ահաբեկիչների եւ անօրինական զինված խմբավորումների դեմ պայքարում:

ՏԱՍՍ

Արտգործնախարարությունը հրաժարվում է

Ռուսաստանի ԱԳՆ մամլո կենտրոնում տեղի ունեցած ասուլիսի ժամանակ նախարարության մամուլի եւ տեղեկատվության դեպարտամենտի տնօրենի տեղակալ Միխայիլ Դեմուրինը հայտնեց, որ մայրաքաղաք մուտք գործելու համար վիզայի ռեժիմի որոշումը արտգործնախարարությունը ստացել է նոյեմբերի 9-ին եւ այն նախապատրաստելիս նախարարության մասնագետները չեն մասնակցել: Դեմուրինի խոսքերով, այժմ այս որոշումը քննարկվում է ՌԴ միջազգային պարտավորությունների համապատասխանելու առնչությամբ: Ինչպես հայտնեց փոխխոսնակը, Ռուսաստանի պետական մարմինների վերաբերմունքը Չեչնիայի նկատմամբ չի փոփոխվել: Առաջվա պես այս հանրապետությունը քննարկվում է որպես ՌԴ սուբյեկտ, եւ հետեւաբար Չեչնիայի ռուսաստանցի քաղաքացիները չեն կարող քննարկվել որպես օտարերկրացիներ:

ՆՏ

Վրաստան

Քաոսը շարունակվում է

Աբխազիան չի խառնվում Վրաստանի գործերին

Աբխազիայի հանրապետության Գերագույն Խորհուրդը մի հայտարարություն է տարածել, որտեղ իր մտահոգությունն է հայտնում «Վրաստանի հետ սահմանի անմիջական մերձակայքում ընթացող գործողություններով եւ Աբխազիայի տարածք բանդիտական խմբավորումների մուտք գործելու» առնչությամբ, որոնց «աղբյուր բնույթը կասկած չի հարուցում»: Փաստաթղթում նշվում է, որ Աբխազիայի ղեկավարությունը անսասան է մնում Արեւմտյան Վրաստանում ընթացող քաղաքացիական պատերազմին չխառնվելու իր դիրքում: Աբխազիայի կառավարությունը հայտարարել է, որ իր տարածքով չի թույլատրի զինյալների եւ սպառազինության անցնելը Վրաստան: Իսկ որպես իրենց գլխավոր խնդիր աբխազ ղեկավարները համարում են «խաղաղության պահպանումը եւ Վրաստանի հետ Ռուսաստանի եւ ՄԱԿ-ի միջնորդությամբ երկխոսության վերսկսումը Սոչիի համաձայնագրին վերադառնալու»:

Շեւարդնաձեն Արեւմտյան Վրաստանի մասին

«Արեւմտյան Վրաստանում ընթանում է ոչ թե քաղաքացիական պատերազմ, այլ բալանշիների, մարդասպանների ու հրոսակների կազմավորումների չեզոքացում, որոնք մեկ տարուց ավելի ահաբեկում էին բնակչությանը», այսպես բնութագրեց այնտեղ ընթացող ռազմական գործողությունները Վրաստանի ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեն վերադառնալով Թբիլիսի: Շեւարդնաձեի դիտումներով այս շրջանում կյանքը հետզհետե ընկնում է սովորական հունի մեջ: Կանոնավորվում է էլեկտրաէներգիայի մատակարարումը, տրանսպորտի աշխատանքը, հացաթուխումը: Սակայն երկրի ղեկավարի կարծիքով, զվիադականների նկատմամբ հաղթանակ տոնելը դեռ վաղ է, քանի որ նախկին նախագահի մոտ հազար զինյալ գտնվում է Աբխազիայում: Իսկ Արեւմտյան Վրաստանի անտառներում թաքնված են փոքր դիվերսիոն խմբեր:

Շարունակվում է զվիադականների որսը

Վրաստանի պաշտպանության նախարարության մամլո խոսնակ Սոսո Մարգիեվիլին հայտնեց, որ իրենց տեղեկություններով Վրաստանի նախկին նախագահ Զվիադ Գամսախուրդիայի զինյալների մի մասը այժմ գտնվում է Աբխազիայի շրջանի Գալիի շրջանում, իսկ մյուսը` Ծալենջիխայի եւ Չխորոծկուի շրջանների անտառներում: Մամլո խոսնակը հայտնեց նաեւ, որ Արեւմտյան Վրաստանում շարունակվում են Գամսախուրդիայի զինվորական խմբավորումների չեզոքացման գործողությունները:

Ռուսական զորքերն իրենց պարտքն են կատարում

Անդրկովկասում ռուսական զինվորական խմբի հրամանատարի տեղակալ գեներալ-մայոր Վասիլի Բելչենկոն հայտարարեց, թե ռուսական զորքերը կատարում են այն պայմանավորվածությունները, որ ունեն Վրաստանի ղեկավարության հետ: Նա զարմանք արտահայտեց Վրաստանի խորհրդարանի անդամ Ազգային անկախության կուսակցության նախագահ Իրակլի Ծերեթելիի հայտարարությամբ, որը Ռուսաստանի նախագահին եւ տարբեր միջազգային կազմակերպություններին հայտարարել էր, թե Արեւմտյան Վրաստանը գրավված է ռուսական զինծառայողների կողմից:

ՆՏ

Խճանկար

Վետի ծիծաղ

◆ - Ես ընտրությունների ժամանակ սխալվեցի թեկնածուի հարցում: Թույլ տվեք նոր թեկնածու ընտրել:
- Մենք վաճառված ապրանքը ետ չենք ընդունում:

◆ - Դուք քանի՞ երեխա ունեք:
- Ոչ մի:
- Այս տարիքում ոչ մի երեխա՞
- Կինս խորհրդարանի պատգամավոր է:
- Ի՞նչ կապ ունի:
- Ունի, ունի: Նա անձեռնմխելի է:

◆ - Հայաստանի Հանրապետության ԳԽ պատգամավոր Ք.Խ.Ն իր ընտրատարածքում [illegible] մեջ մոռացել է ընտրողներին տված խոստումները: Գտնողին եւ վերադարձնողին խոստանում է... ավելի մեծ խոստումներ:

Պատառիկներ ցեղական եւ անտեր շների զրույցներից

◆- Ասում են, մարդիկ այնպիսի ատոմ են հնարել, որ կարող են այդպիսի մի ատոմով մի ամբողջ քաղաք ոչնչացնել:
- Հետո էլ մեզ են գազան անվանում:

◆ - Ինչու՞ ես կաղում, Քուչիկ ջան:
- Մի մարդ ոտս տրորեց:
- Դու էլ նրա ոտքը կծեիր:
- Ինչ կծել, ինչ բան: Տրորեց եւ դեռ երկար-բարակ բացատրում էր, որ երբ տրորում են մի թաթդ, մյուսն էլ դեմ տուր, որ տրորեն:

◆ - Մեր Ղանչյանի մասին թերթում գովասանական հոդված են գրել:
- Ո՞ր լավ բանի համար:
- Իբր գող է բռնել:
- Ղանչյանը փառքի համար սեփական մորն էլ կբռնի:

◆ - Չգիտե՞ս ինչու է Ղանչյանը միայն գիշերները հաչում:
- Ասում է, իբր իր մուսան գիշերն է գալիս:

◆ - Ինչ փառամոլ ու երախտամոռ են մարդիկ:
- Ինչո՞ւ:
- Որովհետեւ, առաջինը մենք տիեզերք թռանք, բայց տիեզերքի առաջին նվաճողի անունը իրենց են վերագրում:

ԱՐԱ ՎԱՉՈՒՆԻ

Մերթ ընդ մերթ ծնծղածիծաղ

◆ Երգիծանքի մեծագույն ճգնաժամը լինելու է այն դեպքում, երբ արգելեն մարդուն երգիծելու ինքնիրեն` կասկածելով, որ իր անձի քողի տակ նկատի ունի մեկ ուրիշին:

◆ Բայերը մեռնում են գործողության ընթացքում:

◆ Ձմեռնամուտին դուրս մի քշիր ճանճերին. վախենալով, որ առաջ գոնե մի քիչ ջերմություն թող վայելեն:

◆ Տատանվող առարկան սովորաբար ընկնում է. մարդը` նույնպես:

◆ Երկիր-դժոխք ուղեվարձը նույնքան տոկոսով է էժանացել, որքան որ թանկացել է երկիր-դրախտ ուղեվարձը. շտապեցեք օգտվել բացառիկ առիթից:

◆ Մարդ ստիպված է մութ տեղում լույս տալ, երբ հոսանքն անջատված է լինում:

◆ Մի «ստեղծագործողի» մասին. միջակից ցածր է, բայց պետք է խոստովանել, որ նա երբեմն հասնում է միջակության մակարդակին:

◆ Երբ մեկին ասում են` հերդ շուն դառնա, նկատի ունեն, որ նա դեռեւս շունշան որդի չէ:

◆ Եթե գրականությունը եւ արվեստը ֆաուստյան վերածննդի սկզբունքին են ծառայում, ուրեմն օբսկուրանտի՞զմն է լուծումը մարդկային հարցերի:

◆ *Տապանագիր.* Փող էիր, հող դարձար:

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

Աշխարհի Հայաց

Հունգարացիները մտահոգ են կոմունիստների վերադարձով

Հունգարիայի իշխանությունները ուշադիր հետեւում են նեոկոմունիստների հաղթանակից հետո Լեհաստանի իրադրության զարգացմանը, քանի որ այն տեղ գտնող իրավիճակը կարող է ազդել եկող տարվա գարնանը Հունգարիայում կայանալիք ընտրությունների արդյունքների վրա: Հանրային կարծիքի հարցումները ցույց են տալիս, որ Հունգարիայի կոմկուսի ժառանգորդ սոցիալիստական կուսակցությունը կարող է այդ ընտրություններում երկրորդ տեղն զբաղեցնել:

Իսրայել. Աջակողմյանները կորցնում են Երուսաղեմը

Ինչպես հաղորդում է Le Point հանդեսը, օրերս Երուսաղեմում կայացած ընտրություններում նոր քաղաքապետ է ընտրվել 48-ամյա Էհուդ Օլմերտը, որը Լիկուդ բլոկի ներկայացուցիչ է: Հայտնի է, որ այդ քաղաքում ազգային ու կրոնական համայնքների գոյակցությունը ամեն պահի կարող է հանգեցնել առճակատման: Դա մի խնդիրն մարտահրավեր է արդեն բավական երկարատեւ կարիերա ունեցող լիկուդական Օլմերտի համար: Էհուդ Օլմերտը փաստաբան է, 29 տարեկանում ընտրվել է պատգամավոր, աղմկալի պատմություններով զբաղված փաստաբան է, Իցհակ Շամիրի կառավարության առողջապահության նախկին նախարար: Նա Երուսաղեմի քաղաքապետի ընտրություններում կարողացավ հաղթել աշխատավորականների այնպիսի ակնառու ներկայացուցչի, ինչպիսին է Թեդի Կոլեկը: Վերջինս քաղաքը ղեկավարել էր 28 տարի, բայց ցանկացել էր ճակատագրին մարտահրավեր նետել եւ վերընտրվել 82 տարեկանում: Միաժամանակ հարկ է նշել, որ թեեւ Էհուդ Օլմերտը Լիկուդի՝ աջ ազգայնականների ներկայացուցիչն է, որոնք ընդդիմացել էին Պաղեստինի ազատագրման կազմակերպության հետ Իցհակ Ռաբինի կառավարության համաձայնագրերի ստորագրմանը, նա Երուսաղեմում համարվում է ոչ թե փոփոխության նախաձեռնող, այլ գրեթե աշխատավորական Թեդի Կոլեկի գործի շարունակող: Ճիշտ է, Լիկուդի հիմնադիրների որդիների՝ այսպես կոչված «Լիկուդի իշխանների» նմանությամբ Էհուդ Օլմերտը տեղ է զբաղեցնում կուսակցության չափավոր, ազատական, գործարարական թեւում:

Ֆրանսիայի էներգետիկան 2005 թ.

Ֆրանսիայի էներգամատակարարման ծեւավորման համար ներկայացված է երեք սցենար, որի համաձայն մինչեւ 2005 թ. ամբողջ էներգամատակարարման մոտ 55 տոկոսը կարտադրվի վառելիք այրելով (նավթ, գազ, կոշտ վառելիք): Օրինակ, նավթի բաժինը կկազմի 39 տոկոս, բնական գազինը՝ 14 տոկոս, կոշտ վառելիքինը՝ 4-5 տոկոս: Միաժամանակ, միջուկային էներգիայի, վերականգնվող էներգիայի աղբյուրների (կենսազանգված, գեոթերմալ ջերմություն, հողմ էներգիա եւ այլն) բաժինը կընկնի ամբողջ էներգամատակարարման 46 տոկոսը: Էներգիայի պահանջը բաշխվելու է հետեւյալ ձեւով՝ բնակկենցաղի, փոքր ձեռնարկությունների, ծառայությունների համար՝ 40 տոկոս, արդյունաբերության՝ 30, տրանսպորտի համար՝ 30 տոկոս: 1990-2000 թվականների ընթացքում էներգետիկայի բնագավառում գիտահետազոտական աշխատանքների համար կներդրվի հարյուր միլիարդ ֆրանկ:

ԿՀՎ-ը փնտրում է կորած «Սթինգերներ»

ԱՄՆ-ի Կենտրոնական հետախուզական վարչությունը (ԿՀՎ) երկյուղներ ունի, թե չինացիները սկսել են պատճենել ամերիկյան «Սթինգեր» ցած արդյունավետ հրթիռները: Խորհրդա-աֆղանական պատերազմի ժամանակ աֆղաններին Պենտագոնի տված երկիր-օդ հրթիռներից 300-ը անհետացել է: Ամերիկացի փորձագետները կարծում են, թե դրանցից շատերը գնվել են միջնորդների կողմից եւ տեղափոխվել Չինաստան: Այս մասին հաղորդում է Le Point հանդեսը:

Մարզական

ԿԱՍՊԱՐՈՎ-ՇՈՐԹ. ՁԱՐՄԱՆԱԼԻ ՀԱՂԹԱՆԱԿ

«Թայմսի» հովանավորությամբ պրոֆեսիոնալ շախմատիստների ասոցիացիայի աշխարհի 1-ին առաջնության Կասպարով-Շորթ մրցախաղը վաղուց է ավարտվել, բայց արձագանքները դեռ չեն մարել: Ինչպես նախապես խոստացել էր աշխարհի չեմպիոնը, մրցախաղը «շորթ» եղավ (շորթ՝ անգլերեն կարճ): Կասպարովը հաղթեց 5 միավորի առավելությամբ: Դա նման մակարդակի մրցումների համար մեծ տարբերություն է:

1910 թ. աշխարհի առաջնության եզրափակիչ մրցախաղում Դավիդ Յանովսկին Էմանուել Լասկերին պարտվեց 0-8 հաշվով, իսկ վերջինս 1916 թ. 0-5 հաշվով զիջեց Խոսե Ռաուլ Կապաբլանկային:

Բոբի Ֆիշերը հավակնորդների մրցախաղում միեւնույն 6-0 հաշվով հաղթեց Մարկ Տայմանովին եւ Բենտ Լարսենին: Սակայն, ըստ մասնագետների, անվանի շատ շախմատիստներ հաճախ անհաջող են խաղում առանձին անհատների, ինչպես ասենք Յան Թիմանն Անատոլի Կարպովի հետ: Նույնիսկ Բոբի Ֆիշերին չի հաջողվել հաղթել Եֆիմ Գելլերին: Տիգրան Պետրոսյանը դժվար էր խաղում Լայոշ Պորտիշի հետ:

1903 թ. Մոնտե-Կառլո քաղաքի բնակիչ Մորո անունով հայտնի մի շախմատիստ հաջորդաբար 26 պարտություն կրեց: Ուրիշ մի անվանի շախմատիստ՝ Ռիշար Ռետին 1908 թ. Վիեննայում 16 անընդմեջ պարտություն կրեց, շախմատիստ, որն իր ժամանակի ամենալավ եւ ամենահուսալի խաղացողներից մեկն էր:

Շորթը Կասպարովի դեմ սպիտակներով խաղալիս ամեն անգամ նույն տարբերակն էր ընտրում, եւ նույն ձեւով Կասպարովը հաղթում էր նրան: Մասնագետներից ոմանք նույնիսկ կասկածում են մրցախաղում Կասպարովի նկատմամբ Շորթի միակ հաղթանակին:

Շատերի կարծիքով, աշխարհի չեմպիոնը ավելի մաքուր Շորթին, որտեղ մրցախաղի նկատմամբ հետաքրքրությունը անհի, եւ անգլիացի շախմատասերներին մի քիչ ուրախացնեն:

Աշխարհի առաջնության Կասպարով-Շորթ մրցախաղը, որը շնորհիվ «Թայմս» օրաթերթի եւ հեռուստատեսային մի շարք կայանների ոչեւ է արժանանալ ամբողջ աշխարհի ուշադրությանը, Կասպարովի բացահայտ առավելության պատճառով սպասված հետաքրքրությունը չառաջացրեց:

Անգլիացիները, որոնք սպասում էին, թե Շորթը «կվերացնի» Կասպարով շախմատիստին, հուսախաբ եղան:

Rupert Murdich կոնցեռնը (թերթերի եւ հեռուստատեսային ֆիրմաների միություն) մեծ վնասներ կրեց Կասպարով-Շորթ մրցախաղի անժողովրդականության պատճառով: Բայց Կասպարովն ու Շորթն ավելի հարստացան՝ դրամատների իրենց հաշվեհարույցներում ավելացնելով զգալի գումարներ: ■

20-րդ դարի ամենալավ բասկետբոլիստը

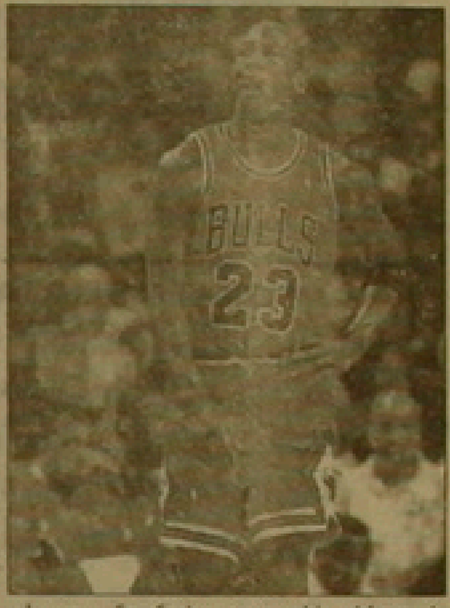

Իհարկե, դա Մայքլ Ջորդանն է: Բասկետբոլից հեռանալու նրա անսպասելի որոշման արձագանքները ամենեւին չեն մարում: Ո՞վ է Մայքլ Ջորդանը: Ծնվել է 1963 թ. փետրվարի 17-ին, Նյու Յորքի Բրուկլին հանրահայտ թաղամասում: Հասակն է 198 սմ, քաշը՝ 90 կգ: Ամուսնացած է, ունի երկու զավակ:

Աշխարհն առաջին անգամ Մայքլ Ջորդանին ճանաչեց 1982 թ., երբ նա North Carolina համալսարանի թիմի հետ հաղթեց Միացյալ Նահանգների համալսարանական խաղերում:

1984 թ. Մայքլ Ջորդանն անդամագրվում է «Չիկագո Բուլզ» թիմին: Նույն տարում ԱՄՆ-ի հավաքականի հետ նա դառնում է Լոս Անջելեսում տեղի ունեցած օլիմպիական խաղերի չեմպիոն:

1991, 1992, 1993 թթ. երեք անգամ անընդմեջ «Չիկագո Բուլզի» հետ հաղթում է NBA-ի առաջնություններում, ինչը որ առասպելական ռեկորդ է ամերիկյան պրոֆեսիոնալ բասկետբոլում: 1992 թ. Ամերիկայի հավաքականի կազմում, որը կոչվում էր «Երազանքների թիմ», Ջորդանը Բարսելոնում 2-րդ անգամ դառնում է օլիմպիական չեմպիոն: 1988, 1991, 1992 թթ. առաջնություններում Մայքլ Ջորդանը ճանաչվում է NBA-ի լավագույն խաղացող: 1987 եւ 1993 թթ. նա ընդգրկվեց NBA-ի մրցաշարերի հինգ լավագույնների կազմում: Վերջին երեք տարիներին «թռչող բասկետբոլիստը», ինչպես կոչում են Ջորդանին, NBA-ի եզրափակիչ սերիայի խաղերի ամենաարդյունավետ բասկետբոլիստն էր: «Ֆենիքս» թիմի հետ եզրափակիչ խաղում նա վաստակեց 55 միավոր, ինչը նոր ռեկորդ է:

1986-ից մինչեւ 1993 թ. ներառյալ Մայքլ Ջորդանը 8 տարի անընդմեջ NBA-ի ամենաարդյունավետ խաղացողն է եղել, որը նույնպես բացառիկ ռեկորդ է: Միջինը մեկ խաղում Ջորդանը վաստակել է 32,3 միավոր՝ դարձյալ աներեւակայելի:

Իսկ մեկ խաղի ռեկորդը Մայքլ Ջորդանը արձանագրեց 1986 թ. ապրիլի 20-ին, երբ Բոստոնում տեղի ունեցած խաղում վաստակեց 63 միավոր: Այս զարմանալի ցուցանիշների համար Մայքլ Ջորդանն իրավացիորեն համարվում է 20-րդ դարի ամենալավ բասկետբոլիստը:

Շատերի կարծիքով, աներեւակայելի բասկետբոլիստը ժամանակից շուտ հրաժեշտ տվեց սիրելի խաղին, որտեղ ավելի լավ զբաղվի անձնական գործերով եւ ընտանիքի հարցերով: Ոմանք դիտողներ պնդում են, որ Մայքլ Ջորդանը շատ ազդված է հոր սպանությամբ եւ այլեւս ուժ չունի շարունակելու իր պայքարը մարզական աշխարհի գագաթնակետային տարածքներում:

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐՋԱՆՅԱՆ
Վալանս, Ֆրանսիա

Հանգուցալուծումն այսօր

Երկու օրից կավարտվի ֆուտբոլի Հայաստանի բարձրագույն խմբի 2-րդ առաջնությունը: Այսօր «Հրազդան» մարզադաշտում տեղի կունենա մնացած հանդիպումներից ամենակենտրոնականը, որը կորոշի 2-րդ եւ 3-րդ մրցանակակիրներին: ՀԱԸՄ-ն կընդունի «Շիրակին»: Արծաթե մեդալներին արժանանալու համար գյումրեցիներին միայն հաղթանակ է պետք, հակառակ դեպքում 2-րդ մրցանակակիր կդառնա «Բանանցը»: ՀԱԸՄ-«Շիրակ» հանդիպումը կսկսվի ժամը 14-ին:

Վաղը վերջնագիծն է հասնում նաեւ 1-ին խմբի առաջնությունը: 22 թիմեր բաժանված են 2 խմբի, որոնց հաղթողները բարձրագույն խմբի ուղեգիր ձեռք կբերեն: Խմբերից մեկում առաջատարը Վանաձորի «Լոռին» է, որը վաղն ընդունելու է Արմավիրի «Արմավիրին» եւ ամենալավ հնարավորություններն ունի կրկին վերադառնալու ուժեղագույնների խումբ: 2-րդ տեղում ընթացող Նոյեմբերյանի «Ագնավուրը» առաջատարին զիջում է մեկ միավորով: Ավելի բարդ է վիճակը մյուս խմբում: Առաջին տեղում ընթացող Արտաշատի «Արտաշատը» մեկ միավոր ավելի ունի, քան Գորիսի «Զանգեզուրը»: Սակայն ուշագրավն այն է, որ այս թիմերը վաղը մրցելու են միմյանց հետ եւ խաղն էլ տեղի է ունենալու Գորիսում: Հիշեցնենք, որ բարձրագույն խմբին արդեն հրաժեշտ է տվել «Մալաթիա-Կիլիկիան»: ■

Պատմությունը խանգարում է վիճակահանությանը

Վերջերս Մյունխենում բասկետբոլի եվրոպական ակումբային թիմերի պատմական մրցաշարերի վիճակահանության ժամանակ ՖԻԲԱ-ի գլխավոր քարտուղար Բորիսլավ Ստանկովիչը, որը վարում էր արարողությունը, փոխ, ինչ վախեցրեց վիճակահանությանը ներկա գտնված բազմությանը: Նա տուփից հանեց մի թիմի անուն, որը կոչվում է «Սարո Արիս» եւ հետո մեկ ուրիշը, որը կրում է «Կոսեյ Ռաբոտնիկի» անունը, եւ որոնք ըստ վիճակահանության պետք է խաղան իրար հետ: Ստանկովիչը չեզրակացրեց, որ նրա «հանած» 2 թիմերը ներկայացնում են համապատասխանաբար Հունաստանի Սալոնիկ եւ Մակեդոնիայի Սկոպյե քաղաքները: Այս երկու պետությունները [illegible] վաս հարաբերությունների մեջ [illegible] Մակեդոնիա անվան եւ դրոշի պատճառով, [illegible] դարում են զողություն իրենց պատմության:

Մի քիչ խորհելուց հետո Ստանկովիչը չեղյալ հայտարարեց վիճակահանության արդյունքը եւ սկսեց ուրիշ թիմեր փնտրել: Հանդիսականները, որոնց մեջ մեծ թվով հույներ կային, զոհունակությամբ ընդունեցին միջազգային ֆեդերացիայի գլխավոր քարտուղարի որոշումը: ■

Պելեն պատրաստ է հայտարարել

Սան-Պաուլոյում տված հարցազրույցի ժամանակ, որը կապված էր 1994 թ. աշխարհի առաջնության գրասենյակի կազմակերպման հետ, ֆուտբոլի արքա Պելեն հայտարարեց. «Բրազիլիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան կոռուպցիոն կազմակերպություն է: Ես իմ հայտարարությունը չեմ փոխում եւ ասում եմ այն, ինչ ասել եմ անցյալում: Եթե Բրազիլիայի ֆեդերացիան իմ այս բառերի համար ինձ դատի տա, ապա ես հայտարարություններս հիմնավորելու համար շատ փաստեր կներկայացնեմ դատարանին»: Պելեն դատից դուրս պատրաստ է հայտարարել ի շահ ճշմարտության, կամ ի շահ իր անձնական շահի: ■

Ֆեդերացիաները որակազրկվեցին

Միջազգային մրցումներում արգելված դեղամիջոցներ օգտագործելու համար Ռուսաստանի եւ Լեհաստանի ծանրամարտի ֆեդերացիաները մեկ տարով որակազրկվեցին միջազգային ֆեդերացիայի կողմից: Ըստ այդմ, Ռուսաստանը եւ Լեհաստանը իրավունք չունեն մասնակցելու Մելբուռնի աշխարհի առաջնությանը: Նրանք այդ իրավունքը ձեռք բերելու համար պետք է վճարեն 50 հազարի դոլարի տուգանք: Հանցանքի մեջ բռնվել են լեհ ծանրորդներ, Եվրոպայի այս տարվա փոխչեմպիոններ Սլավոմիր Չախասան ու Արեկո Վոլոզանինեկը, Մարիա Ռիբկան եւ Ռուսաստանի ներկայացուցիչներ Ռամազան Մուսաեւը (1993 թ. Եվրոպայի 3-րդ մրցանակակիր), Սախիոն Ածիտոսովը ու Անդրեյ Սեղմենեւը: ■

Խուլիգաններին գնդակահարել

Ֆուտբոլի աշխարհի 1994 թ. առաջնության ամերիկյան կազմակերպիչները մեծ ուշադրությամբ հետեւում են եվրոպական մարզադաշտերում արձանագրվող խուլիգանական արարքներին եւ ուսումնասիրում դրանց դեմ պայքարի մեթոդները: Պատասխանատուներից մեկը հայտարարեց. «Եթե նման քայլեր պատահեն մեր մարզադաշտերում, ապա մենք կգնդակահարենք նրանց»: Նա ուզում էր ասել, որ կգնդակահարեն կաուչուկե գնդակներով, բայց այս հայտարարությունը փաստում է Եվրոպայի քաղաքակիրթ ոստիկանության եւ ԱՄՆ-ի նույնպես քաղաքակիրթ, բայց կարծր ոստիկանության տարբերությունը: ■

Սադդամ Հուսեյնի որդին բողոքում է

Աշխարհի առաջնության ասիական գոտու եզրափակիչ փուլի ընտրական մրցաշարի Իրաք-Իրան կարեւոր խաղում ճապոնացի մրցավար Կուաջինեսկուին դատից հեռացրեց Իրաքի հավաքականի լավագույն խաղացողին՝ Հաբիբ Ջաֆարին: Հաջորդ օրը ՖԻՖԱ-ն որակազրկեց ճապոնացի մրցավարին: Բայց դա ամենեւին չգոհացրեց իրաքցիներին: Այս երկրի հավաքականը Սադդամ Հուսեյնի ավագ որդի Ուդայ Հուսեյնի գլխավորությամբ բողոք ներկայացրեց «Իրաքի հավաքականի դեմ նախապատրաստված սադրանքի համար, որտեղ հանկարծ Իրաքը ընտրանին Ամերիկա չմեկնի»: ■

Եվրոպան նույնպես ավարտում է

Ֆուտբոլի աշխարհի 15-րդ առաջնության եվրոպական ընտրական մրցաշարերում տեղի ունեցան հերթական հանդիպումները:

1-ին խումբ
Պորտուգալիա-Էստոնիա՝ 3-0

Պորտուգալացիներն ու իտալացիները վաստակել են 14-ական միավոր եւ նոյեմբերի 17-ին մրցելու են իրար հետ: Խաղը տեղի է ունենալու Իտալիայում: Ուշագրավ է, որ թիմերի հաղթանակները եւ գնդակների տարբերություններն էլ հավասար են: Շվեյցարիայի հավաքականը հիշյալ թիմերին զիջում է մեկ միավորով, բայց ավելի նախընտրելի վիճակում է, քանի որ ընդունելու է Էստոնիայի թույլ թիմին, որին 2 գնդակի տարբերությամբ հաղթելու դեպքում կլինի 2 ուղեգրերից մեկին:

2-րդ խումբ
Թուրքիա-Նորվեգիա՝ 2-1

Խմբի առաջատար Նորվեգիայի հավաքականը, որն արդեն տիրել է ուղեգրին, առաջին պարտությունը կրեց: 2-րդ ուղեգրի տիրոջ հարցը կորոշվի նոյեմբերի 17-ին կայանալիք Սան Մարինո-Անգլիա, Լեհաստան-Հոլանդիա հանդիպումներում: Հոլանդացիներին բավարարում է նաեւ ոչ ոքին:

4-րդ խումբ
Չեխո-Սլովակիա-Կիպրոս՝ 3-0

Այստեղ խճճված իրավիճակ է: Բելգիայի հավաքականն ունի 14, Ռումինիայինը՝ 13, Չեխո-Սլովակիան ու Ուելսը՝ 12-ական միավոր: Ընդ որում, նոյեմբերի 17-ին կմրցեն Բելգիա-Չեխո-Սլովակիա, Ուելս-Ռումինիա զույգերը:

6-րդ խումբ
Ավստրիա-Շվեդիա՝ 1-1
Իսրայել-Ֆինլանդիա՝ 1-3

Շվեդիայի հավաքականը վաղուց ապահովել է ԱՄՆ մեկնելու իրավունքը: Այս խմբում մնացել է միայն մեկ հանդիպում: Նոյեմբերի 17-ին մրցելու են Ֆրանսիան ու Բուլղարիան, որն էլ որոշելու է 2-րդ ուղեգրի տիրոջը: Ֆրանսիացիներն ունեն 13, իսկ բուլղարացիները՝ 12 միավոր: ■

Բաժինը վարում է ԱՐՄԵՆ ՊԱՊՅԱՆԸ:

digitised by A.R.A.R.@

alex-a EXCHANGE

Տարադրամի պաշտպանական փոխանակումից առաջ մտածէք Ձեր անվտանգության եւ օգուտի մասին: Մեր ծառայությունից օգտվում են Հայաստանի ամենահեղինակավոր ընկերությունները, բայց մենք կարող ենք աշխատել նաեւ Ձեզ համար:

Դուք կարող էք մի քանի րոպեի ընթացքում վաճառել եւ գնել տարադրամ, ծէռնտու տոկոսով:

Բայց ամենագլխավորը, դուք կարող էք վաճառել եւ գնել անսահմանափակ քանակությամբ տարադրամ:

Միայն մեզ մոտ Դուք կարող էք ծեռք բերել խոշոր քանակությամբ տարադրամ, ընդ որում կծախսէք նվազագույն ժամանակ:

alex-a

ՄԻԱՅՆ ԱՄԵՆԱՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Հասցեն «Անի» հյուրանոց, 7-րդ հարկ, 712 սենյակ, հեռ. 582792

«ԴԱՇԻՆՔ-ԱՎԻԱ»

Հրավիրում ենք թռիչքի հեռեւյալ ավիաուղիներով

ՄՈՍԿՎԱ (ուղիղ չվերթ, ամեն օր, բացի կիրակի եւ երկուշաբթի օրերից)

ԻԺԵՎՍԿ

ՎՈԼԳՈԳՐԱԴ

ԱՍՏՐԱԽԱՆ

(ամեն չորեքշաբթի)

- Ապահովում ենք բեռների փոխադրում մինչեւ երկու տոննա
- Բարձրակարգ սպասարկում
- Սնունդ
- Ողջ թռիչքի ընթացքում Ձեզ կուղեկցեն մեր ներկայացուցիչները, որ ամեն ինչ կանեն Ձեր հարմարավետության համար:

Տոմսերը վաճառվում են՝ Մաշտոցի պողոտա 40 («Գեղարվեստական սրահ» խանութ), Սուրացանի փողոց 113/3, «Զվարթնոց» օդանավակայան, տոմսարկղ թիվ 1

Հեռ. 53-83-47, 45-25-80, 52-79-22

NICA INVESTMENT COMPANY

«ՆԻԿԱ» ԻՆՎԵՍՏԻՑԻՈՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է ԻՐ ԱՎԱՆԴԱՏՈՒՆԵՐԻՆ ՍՆՆԴԱՄԹԵՐԹ ՁԵՌՔ ԲԵՐԵԼՈՒ:

Վաճառքը կաշարվելու է նոյեմբերի 12-ից 18-ը:

Խանութի հասցեն Տերյան 59 (նկուղային հարկ)

PUBLISET

ՆՈՅ

«ՆՈՅ» ԲԱՆԿԸ

Բնակչությունից ընդունում է ավանդներ ռուբլով եւ տարադրամով եւ վճարում է տոկոսներ հետեւյալ պայմաններով.

ռուբլով (1961-1992 թթ.)

3 ԱՄԻՍ 45 %

6 ԱՄԻՍ 100 %

ռուսական ռուբլով (1993 թ.)

ԱՄՍԱԿԱՆ 15 %

տարադրամով

(ամերիկ. դոլլար, գերմանական մարկ)

ԱՄՍԱԿԱՆ 5 %

Դիմէք մեզ Երեւանի հետեւյալ հասցեներով

Հանրապետության 67 հեռ. 56-51-07

«Անի» հյուրանոց 507, 514 սենյակներ հեռ. 59-45-09, 56-49-30

Չեխով 23 հեռ. 46-25-27

Մարշալ Բաղրամյան 79 հեռ. 27-05-16

PUBLISET

«ՎԻԿՏՈՐԻԱ» ԿՈՆՑԵՌՆԸ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է

Սիգարետներ BT եւ Rodopi, նվազագույն քանակը 100 բլոկ

Բուլղարական չիփսայսող (250 գ. պակետով տուփ), նվազագույն քանակը 500 հատ

Բրազիլական եւ կոլումբիական լուծվող սուրճ (200 գ պակետով տուփ), նվազագույն քանակը 500 հատ

VICTORIA CONCERN

56-12-11, 58-39-96

ONAISIS CO. LTD

«ՕՆԱԻՍԻՍ» ֆիրման տարադրամով առաջարկում է արտասահմանյան մակնիշի ավտոմեքենաներ, շուկայականից 30% ցածր գներով:

Ընդունվում են ցանկացած արտասահմանյան մակնիշի ավտոմեքենաների պատվերներ:

Տեղ հասցնելու ժամկետը 10 օր:

Նախնական մուծում չի պահանջվում:

PUBLISET

«Անի» հյուրանոց, 630 սենյակ, հեռ. 562211, 594630, ֆաքս 562211

IMAC

ՀԱՅ-ԻՏԱԼԱԿԱՆ ՀԱՄԱՏԵՂ ՖԻՐՄԱՆ

«ԻՄԱԿ»-Ը ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է.

Բեռների տեղափոխում «ԻԼ-76» ինքնաթիռներով «Զվարթնոց» օդանավակայանից Երեւան-Ստավրոպոլ երթուղով: Ըստ պահանջի ձեր բեռները կտեղափոխվեն ԱՊՀ ցանկացած վայր: Ուղեվարձի գինը 1 կգ քաշի համար եւ վճարման ձեւը պայմանագրային:

«ԻՄԱԿ»-Ը ԸՆԴՈՒՆՈՒՄ Է.

Արդյունաբերական ապրանքների իրացման պատվերներ ԱՊՀ ցանկացած երկրում:

«ԻՄԱԿ»-Ը ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ Է.

Պահեստավորման եւ պահակային ծառայություններ Ստավրոպոլում եւ ավտոտրանսպորտով ընդունված գներից 30 տոկոս էժան բեռների տեղափոխում Ստավրոպոլից ԱՊՀ ցանկացած վայր:

Ուղեւորների համար ուղերթներ «Էրեբունի» օդանավակայանից ՎՈԼԳՈԳՐԱԴ, ՍՏԱՎՐՈՊՈԼ, ԱՍՏՐԱԽԱՆ եւ հետադարձ:

«ԻՄԱԿ»-Ը ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ Է.

Նախնական պատվերներով ուղեւորների եւ բեռների ինքնաթիռներով տեղափոխում ԱՊՀ ցանկացած երկիր եւ երկարատեւ համագործակցության հիման վրա արտասահման:

«ԻՄԱԿ»-Ը ԻՐԱԶԵԿՈՒՄ Է.

Ոնեղամթերք, նաեւ ընդունում է դրանց ծեռքբերման նախնական պատվերներ եւ ներմուծում է Հայաստան մեկ շաբաթում:

«ԻՄԱԿ»-ը Երեւանի պահեստներում մշտապես ունի ապրանքների լայն տեսականի, եւ իրականացնում է մեծածախ եւ ապրանքափոխանակման գործարքներ:

375009, Երեւան, Իսահակյանի փ. 28, 3-րդ հարկ

Հեռ. 52-97-40, 52-99-83

Ֆաքս 56-15-48

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ

«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ

Գլխավոր խմբագիր

ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր

ՀԱԳՈՒՏ ՅԱՄԱՐԵԱՆ / 581841

Տնօրէն

ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562063

Apple® Macintosh®

համակարգչային շարուածք

«Ազգ» թերթի

Azg armenian daily

Editor

H. AVEDIKIAN / phone: 521635

47 Hanrapetoutian st.,

Yerevan, Armenia, 375010

Ոճային ձեւավորման եւ տառատեսակների հեղինակ ՊԱՎԵԼ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՀՅ Դաշնակցության «Դրօշակ» հրատ. տպարան. Երեւան 23 Արշակունեաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Տպաքանակ 25 000. Պատվեր 1036. Ստորագրված է տպագրության 12.11.1993